

(„Službeni glasnik BiH“, broj 16/07)

Na osnovu člana 252. stav (1) tačke 7), a u vezi sa članom 153. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 06/06), ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, u suradnji sa nadležnim tijelima za unutrašnje poslove i saobraćaj, donosi

PRAVILNIK

**O SAOBRAĆAJNIM ZNAKOVIMA I SIGNALIZACIJI NA CESTAMA, NAČINU OBILJEŽAVANJA
RADOVA I PREPREKA NA CESTI I ZNAKOVIMA KOJE UČESNICIMA U SAOBRAĆAJU DAJE
OVLAŠĆENA OSOBA**

POGLAVLJE II. HORIZONTALNA SAOBRAĆAJNA SIGNALIZACIJA NA KOLOVOZU I DRUGIM POVRŠINAMA

Član 53.

(Vrsta oznaka na kolovozu)

Oznake na kolovozu su:

- 1) uzdužne oznake,
- 2) poprečne oznake i
- 3) ostale oznake na kolovozu i predmetima uz ivicu kolovoza.

Član 54.

(Način postavljanja oznaka na kolovozu)

(1) Oznake na kolovozu ucrtavaju se, lijepe, ugrađuju ili utiskuju u kolovozni zastor i ne smiju smanjivati koeficijent trenja površine kolovoza. Oznake na kolovozu ne smiju biti više od 0.6 cm iznad nivoa kolovoza.

(2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, oznake na kolovozu (delineatori) kojima se označavaju središnje ili ivične linije na objektima ili devijacijama mogu biti viši od 0.6 cm iznad nivoa kolovoza. Njihova visina ne smije biti viša od 2.0 cm iznad nivoa kolovoza.

Član 55.

(Boja oznake na kolovozu)

(1) Oznake na kolovozu su bijele boje.

(2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, žutom bojom obilježavaju se:

- 1) oznake mesta na kolovazu i trotoaru na kojima je zabranjeno parkiranje,
- 2) linije za odvajanje traka za kretanje vozila javnog prijevoza putnika (uključujući i taxi vozila), i vozila službe hitne medicinske pomoći,
- 3) oznake parkirališnog mesta za osobe sa invaliditetom (IV-46), i
- 4) oznake kojima se obilježavaju mesta za određene namjene (autobuska stajališta, taxi vozila, policija, biciklističke i pješačke staze i dr.),
- 5) uređaji za smirivanje saobraćaja (umjetne izbočine i uzdignute površine) i
- 6) oznake kojima se privremeno preusmjerava saobraćaj (privremeno reguliranje saobraćaja) i obilježavaju privremene opasnosti na kolovozu pristupne prilikom izvođenja radova na cesti.

Odjeljak A. Uzdužne oznake na kolovozu

Član 56.

(Uzdužne oznake na kolovozu)

(1) Uzdužne oznake na kolovozu mogu biti razdjelne linije, ivične linije i linije upozorenja.

(2) Razdjelna linija služi za razdvajanje dvosmjernih saobraćajnih površina prema smjerovima kretanja.

(3) Ivična linija obilježava ivicu vozne površine kolovoza i izdvaja kolovozne površine sa posebnom namjenom – trake za kretanje vozila javnog prijevoza putnika.

(4) Širina uzdužnih linija na kolovozu iznosi najmanje 10 cm, a rastojanje između paralelnih uzdužnih udvojenih linija je 10 cm.

(5) Širina središnje razdjelne linije prema širini saobraćajne trake:

- 1) preko 3,5 m – 20 cm;
- 2) 3 – 3,5 m – 15 cm;
- 3) 2,75 – 3 m – 12 cm,
- 4) 2,5 – 2,75 m – 10 cm.

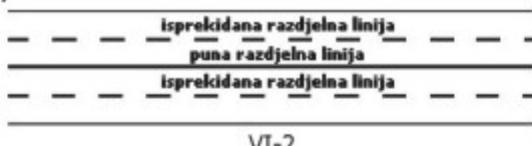
(6) Širina ivične i razdjelne linije je identična.

Član 57. (Uzdužne linije)

- (1) Uzdužne linije na kolovozu izvode se kao pune, isprekidane i dvostrukе linije i ivična linija.
(2) Puna uzdužna linija (razdjelna i ivična) obilježava zabranu prijelaska vozila preko te linije ili zabranu kretanja vozila po toj liniji (VI-1).

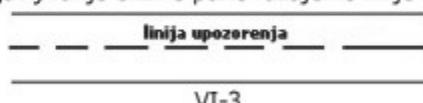

- (3) Isprekidana uzdužna linija može biti isprekidana razdjelna linija, kratka isprekidana linija, široka isprekidana linija i linija upozorenja. Isprekidana razdjelna linija dijeli kolovoz na saobraćajne trake (VI-2).

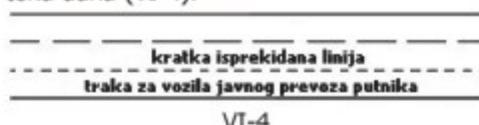

- (4) Široka isprekidana linija služi kao ivična linija za razdvajanje tokova u raskrsnici na cestama izvan naselja i kao ivična linija za izdvajanje niša za skretanje i izlivanje, odnosno ulivanje na autocestama i cestama rezerviranim za saobraćaj motornih vozila, odnosno brzim cestama i najmanje je širine 30 cm.

Linija upozorenja služi za najavljivanje blizine pune razdjelne linije (VI-3).

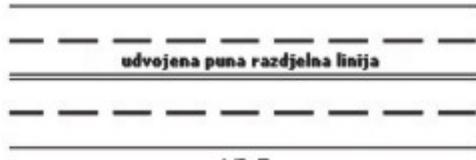
- (5) Kratka isprekidana linija služi za razdvajanje jednosmjernih kolovoznih površina na saobraćajne trake na prilaznim kracima raskrsnice, kao linija vodilja u samoj raskrsnici i za odvajanje trake za vozila javnog prijevoza putnika kada se koristi samo u određenim vremenskim intervalima u toku dana (VI-4).

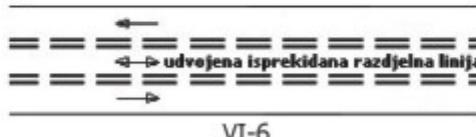
- (6) Udvojena razdjelna linija može biti udvojena puna, udvojena isprekidana i udvojena kombinirana.

- (7) Udvojena puna razdjelna linija obilježava zabranu prijelaska vozila preko tih linija ili zabranu kretanja vozila po tim linijama i obavezno se izvodi na kolovozima sa dvosmjernim saobraćajem vozila (VI-5):

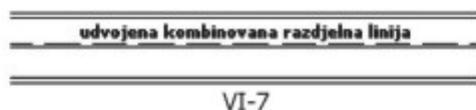
- sa dve i više saobraćajnih traka za svaki smjer;
- sa neparnim brojem saobraćajnih traka ako se pretjecanje zabranjuje u oba smjera;
- u tunelima i prilazima tunelu u dužini najmanje 200 m.

(8) Udvojena isprekidana razdjelna linija služi za obilježavanje saobraćajnih traka sa izmjenljivim smjerom kretanja na kojima je saobraćaj reguliran uređajima za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova (VI-6).

(9) Udvojena kombinirana razdjelna linija služi za razdvajanje saobraćajnih traka na mjestima gdje su uvjeti preglednosti takvi da dopuštaju pretjecanje samo u jednom smjeru kretanja (VI-7).

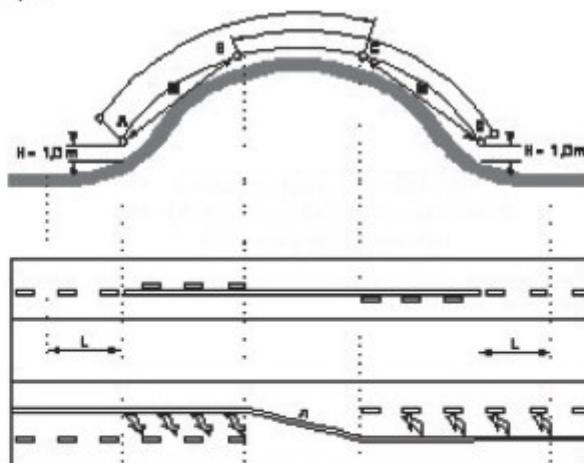
Član 58.

(Linija obilježavanja mesta znatno smanjene preglednosti ceste)

(1) Dijelovi kolovoza u blizini vrha prevoja, raskrsnica u nivou, prijelaza ceste preko željezničke pruge u nivou i na mjestima na kojima je preglednost ceste znatno smanjena mogu se obilježiti sa jednom ili dve paralelne uzdužne pune linije ili dvostrukom linijom, od kojih je jedna puna, a druga isprekidana (VI-8, VI-9 i VI-10).

(2) Dužina n između tačke B i C (VI-8) određuje se prema dopuštenim brzinama tako da se svođenje sa dvije na jednu saobraćajnu traku izvodi prema:

$$\begin{aligned} n &\leq 1:60 \text{ za } v > 50 \text{ km/h} \\ n &< 1:30 \text{ za } v \leq 50 \text{ km/h} \end{aligned}$$

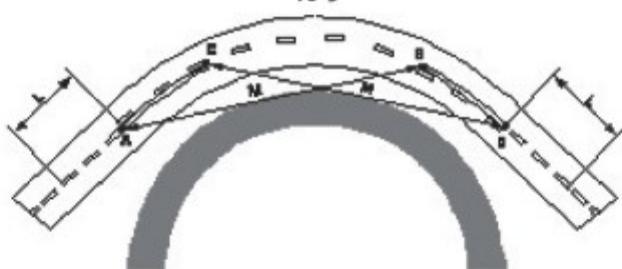

L = dužina linije upozorenja
 $M = (A+B, C-D)$ = dužina preglednosti
 H = visina očiju vozača

VI-8

VI-9

VI-10

Član 59.

(Utvrđivanje dužine preglednosti)

- (1) Za utvrđivanje dužine preglednosti uzima se brzina koju ne prekoračuje 85 posto vozila ili računska brzina ako je njena vrijednost veća.
- (2) Dužina preglednosti (M) utvrđuje se prema dolaznoj brzini kretanja vozila (VI-9 i VI-10) i iznosi za:
 - 1) 130 km/h – od 200 m do 400 m,
 - 2) 100 km/h – od 160 m do 320 m,
 - 3) 80 km/h – od 130 m do 260 m i
 - 4) 60 km/h – od 50 m do 100 m.
- (3) Pri određivanju dužine preglednosti, za obilježavanje oznaka na kolovozu u blizini vrha prijevoja, u nepreglednoj krivini ili sličnom mjestu, visina očiju iznosi 1.0 m, a visina predmeta 1.1 m.
- (4) Punoj razdjelnoj liniji treba prethoditi linija upozorenja (L) koja se utvrđuje prema dolaznoj brzini kretanja vozila i iznosi najmanje za:
 - 1) 130 km/h – 160 m,
 - 2) 100 km/h – 120 m,
 - 3) 80 km/h – 100 m,
 - 4) 60 km/h – 80 m i
 - 5) 40 km/h – 60 m.
- (5) Označavanje linije upozorenja može biti dopunjeno jednom ili više strelica (VI-26), koje vozačima pokazuju koju saobraćajnu traku moraju koristiti.

Odjeljak B. Poprečne oznake na kolovozu

Član 60.

(Vrste poprečnih oznaka na kolovozu)

Poprečne su oznake:

- 1) linija zaustavljanja,
- 2) kosnici,
- 3) graničnici,
- 4) pješački prijelazi i
- 5) prijelazi biciklističke staze preko kolovoza.

Član 61.

(Izgled poprečnih oznaka na kolovozu)

- (1) Poprečne oznake na kolovozu obilježavaju se punim ili isprekidanim linijama i mogu biti povučene na kolovozu tako da zahvataju jednu ili više saobraćajnih traka.
- (2) Poprečne pune linije za zaustavljanje vozila na ukrštanjima, odnosno spajanjima cesta moraju biti povučene tako da vozač vozila na raskrsnici ima dovoljan pregled na saobraćaj vozila i pješaka preko raskrsnice i te ceste (VI-11).
- (3) Poprečne isprekidane linije na raskrsnici koje označavaju ukrštanje, odnosno spajanje sa cestom koji ima prvenstvo prolaza (VI-12 i VI-13) moraju biti povučene tako da udovoljavaju uvjetima iz stava 1. ovog člana predviđenim za poprečne pune linije.
- (4) Razdjelna i ivična linija mogu se izvesti i kao zvučna ili vibraciona traka.

Član 62.

(Širina uzdužnih oznaka)

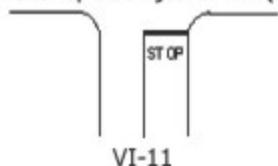
Poprečne su oznake, s obzirom na ugao pod kojima ih vozač vidi, šire od uzdužnih oznaka.

Član 63.

(Linija zaustavljanja)

Linija zaustavljanja može biti puna ili isprekidana, i to:

- 1) puna linija zaustavljanja obilježava mjesto na kojem vozač mora zaustaviti vozilo. Ispred linije zaustavljanja može se na kolovozu ispisati riječ STOP (VI-11);

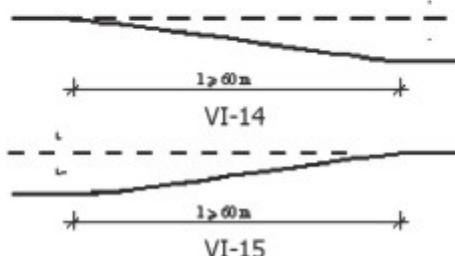

- 2) isprekidana linija zaustavljanja obilježava mjesto na kojem vozač mora zaustaviti vozilo ako je potrebno propustiti vozila koja se kreću cestom sa pravom prednosti prolaska ili pješake na obilježenom pješačkom prijelazu. Ispred linije zaustavljanja može se iscrtati trokut upozorenja (VI-12);

- 3) umjesto isprekidane linije zaustavljanja, mjesto na kojem vozač mora zaustaviti vozilo ako je potrebno da propusti vozila koja se kreću cestom sa pravom prednosti prolaska ili pješake na obilježenom pješačkom prijelazu, može se obilježiti trokutima vrhom okrenutim prema vozilu (VI-13);

4) kosnici označavaju mjesto otvaranja izlivne trake (VI-14) i zatvaranja ulivne trake (VI-15) na autoputu, brzoj cesti, i cesti rezerviranoj za saobraćaj motornih vozila:

5) kosnici za otvaranje i zatvaranje saobraćajne trake namijenjene vozilima javnog prijevoza putnika (VI-16);

6) graničnik obilježava mjesto ulaska na kojem je potrebno odvojiti dio kolovoza na kojem je zabranjen saobraćaj (VI-17);

7) pješački prijelaz obilježava dio površine kolovoza koji je namijenjen prijelazu pješaka (VI-18). Na mjestima na kojima se pješački prijelaz ne može obilježiti bojom, prijelaz se može obilježiti čeličnim ili plastičnim elementima, klinovima ili reflektirajućim oznakama.

Kada je na kolovozu označen pješački prijelaz (VI-18), mora biti obilježen znakom III-6 i znakom I-19 (obilježeni pješački prijelaz), osim na mjestima na kojima se saobraćaj regulira svjetlosnom saobraćajnom signalizacijom (semaforima);

8) na kolovozu uz pješački prijelaz koji se nalazi u blizini škole mora stajati natpis »ŠKOLA« (VI-53);

9) prijelaz biciklističke staze preko kolovoza je dio površine kolovoza namijenjen isključivo za prijelaz biciklista (VI-19).

Odjeljak C. Ostale oznake na kolovozu i predmetima uz ivicu kolovoza

Član 64.

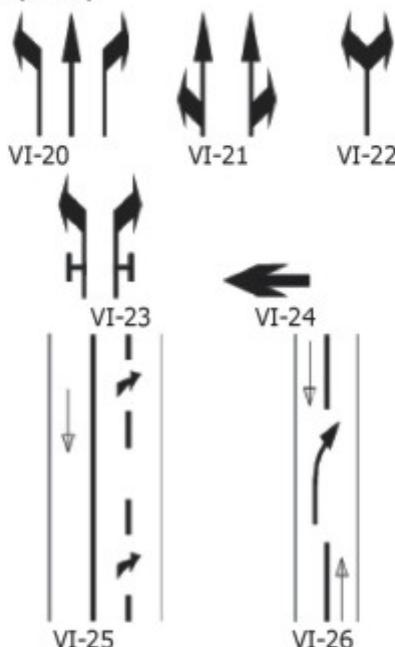
(Vrste ostalih oznaka na kolovozu i predmeti uz ivicu kolovoza)

(1) Ostale oznake na kolovozu i predmeti uz ivice kolovoza su strelice, polja za usmjerenje saobraćaja, linije usmjerenja, natpisi, oznake za označavanje saobraćajnih površina za posebne namjene, oznake za obilježavanje mjesta za parkiranje i uzdužne oznake (oznake na predmetima uz ivicu kolovoza).

1) Strelicama na kolovozu se obilježava obavezan smjer kretanja vozila – ako su ucrtani u saobraćajnoj traci koja je ovičena punom razdjelnom linijom – i njima se obavještavaju vozači o namjeni saobraćajnih traka – ako su ucrtane u traci koja je ovičena isprekidanom razdjelnom linijom.

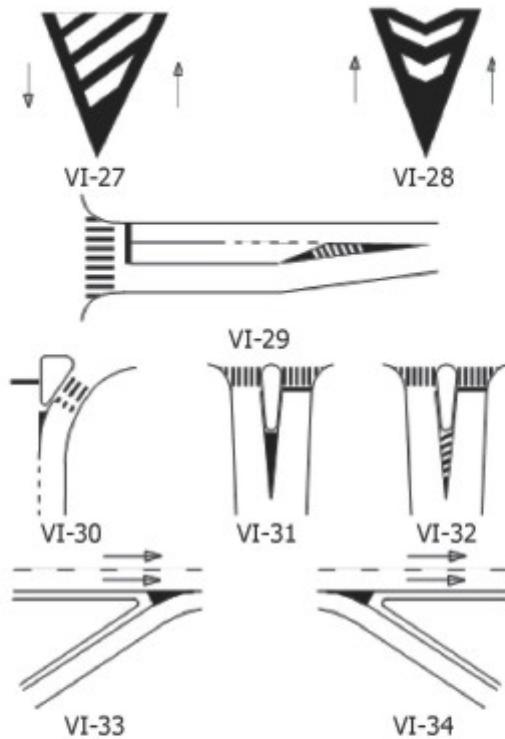
Strelicama se može označiti:

- jedan smjer (VI-20);
- dva smjera (kombinirana) (VI-21 i VI-22);
- tri smjera (kombinirana);
- prestrojavanje na dva bliža ukrštanja, odnosno spajanja gdje se prestrojavanje mora obaviti prije prvoga ukrštanja, odnosno spajanja na kome je zabranjeno skretati u označenim smjerovima (VI-23);
- smjer kretanja u garažama (VI-24);
- skretanje saobraćaja (VI-25);
- najava završetka pretjecanja (VI-26).

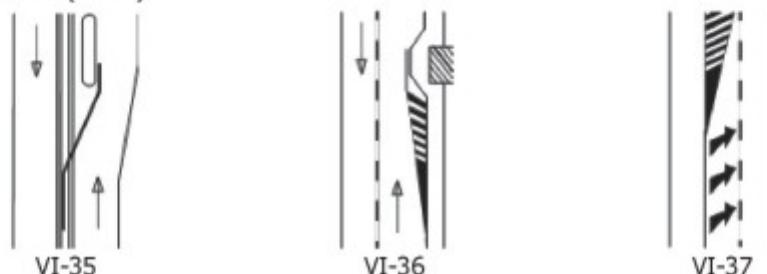
2) Polja za usmjerenje saobraćaja označavaju površinu na kojoj je zabranjen saobraćaj i na kojoj nije dopušteno zaustavljanje i parkiranje vozila:

- između dve trake sa suprotnim smjerovima (VI-27);
- između dve trake sa istim smjerovima (VI-28);
- na mjestu otvaranja posebne trake za skretanje (VI-29);
- ispred ostrva za razdvajanje saobraćajnih tokova (VI-30, VI-31 i VI-32);
- na ulaznom kraku na autocestu (VI-33);
- na izlaznom kraku sa autocestu (VI-34).

3) Linija usmjeravanja označava mjesto promjene slobodne površine kolovoza ispred čvrstih prepreka koje se nalaze na cesti ili na ivicama ceste.

Linije usmjeravanja mogu biti ispred ostrva za prestrojavanje vozila javnog prijevoza putnika (VI-35), za oblikovanje prepreke na ivici ceste (VI-36) te za označavanje promjene korisne površine kolovoza (VI-37).

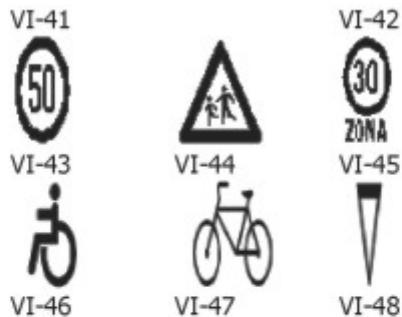

4) Natpisi na kolovozu daju učesnicima u saobraćaju potrebne obavijesti, kao što su, na primjer riječi »STOP«, »BUS«, »TAXI«, »ŠKOLA«, ali i nazivi mjesta, ograničenja brzine itd. (VI-38, VI-39, VI-40, VI-41, VI-42, VI-43, VI-44, VI-45, VI-46, VI-47 i VI-48).

Nazivi mjesta (VI-42) i riječ »ŠKOLA« (VI-41) se ispisuju na latiničnom pismu u Federaciji Bosne i Hercegovine a na ciriličnom pismu u Republici Srpskoj.

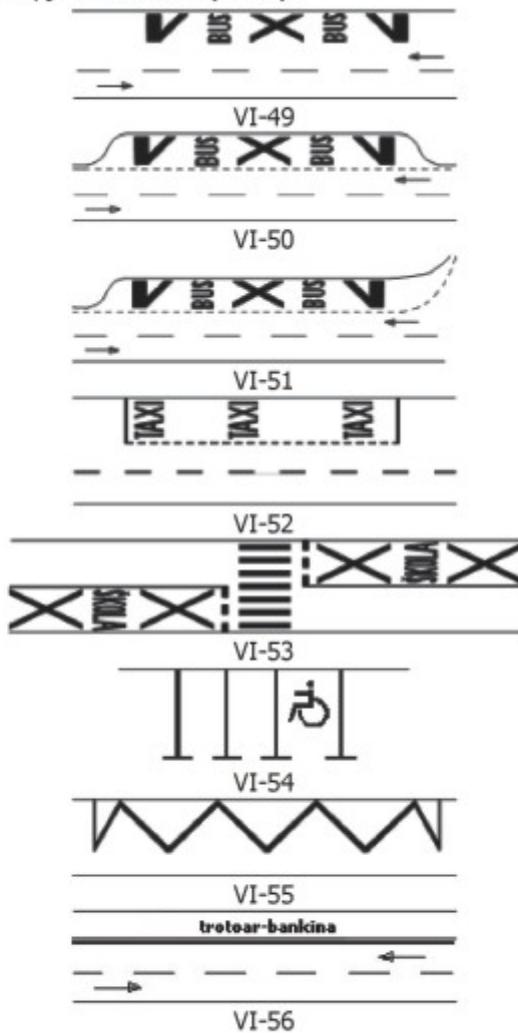
Međunarodne oznake se ispisuju samo na latiničnom pismu.

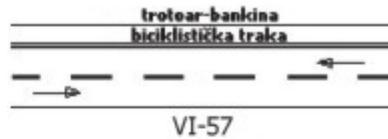

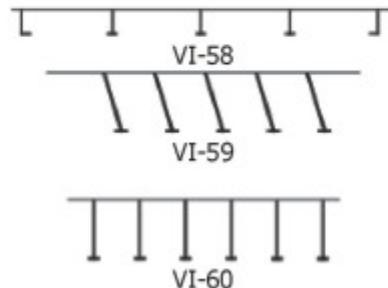
Natpsi na kolovozu mogu biti izvedeni i kao umetnuti saobraćajni znakovi (VI-43, VI-44, VI-45).

5) Označivanje saobraćajnih površina za posebne namjene služi za obilježavanje mjesta namijenjenih isključivo za autobuska stajališta (VI-49, VI-50 i VI-51), obilježavanje mjesta namijenjenih isključivo za taksi vozila (VI-52), obilježavanje pješačkog prijelaza u blizini škole (VI-53), obilježavanje mjesta namijenjenih isključivo osobama sa invaliditetom (VI-54) te obilježavanje mjesta na kojima je zabranjeno zaustavljanje i parkiranje (VI-55 i VI-56) i obilježavanje biciklističkih i pješačkih staza (VI-57).

6) Obilježavanje mesta za parkiranje vozila služi za označavanje prostora za parkiranje. Parkiranje u odnosu na ivicu kolovoza može biti uzdužno (VI-58), pod uglom (VI-59) i normalno (VI-60).

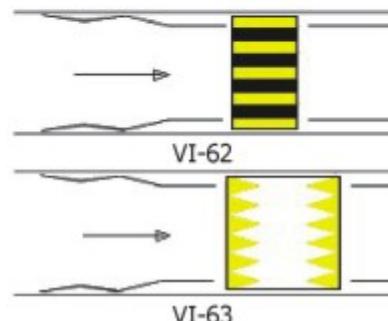

7) Obilježavanje bijelih tačaka uz vanjsku stranu ivične linije za ocjenu vidljivosti u magli (VI-61).

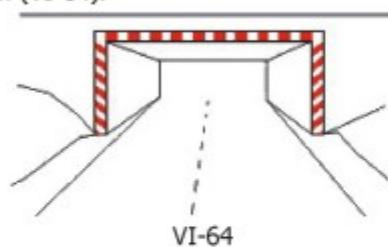
Veličina bijelih tačaka, koje se ucrtavaju na kolovoz, je 200x40 cm, a rastojanje između dve ucrtane tačke 35 metara.

8) Obilježavanje uređaja za smirivanje saobraćaja – preventivne izbočine na kolovozu (VI-62) i uzdignute površine (VI-63)

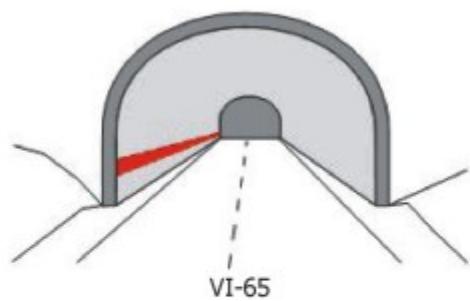

9) Elementi konstrukcije i opreme javnih cesta i drugih predmeta koji označavaju stalne prepreke unutar mjera saobraćajnog profila obilježavaju se crveno – bijelom, a slobodnog profila crno – bijelom oznakom (VI-64).

10) Evakuaciona linija na oblozi tunela obilježava se cijelom dužinom tunela sa strane na kojoj se nalaze ulazi u pješačke prolaze i prolaze za vozila, linijom širine 50 cm u crvenoj boji (RAL 2002) (VI-65).

Evakuaciona linija na oblozi tunela izvodi se tako da je donja ivica linije na visini od 90 cm od nivoa pješačkog hodnika.

POGLAVLJE III. SVJETLOSNA SAOBRAĆAJNA SIGNALIZACIJA

Član 65.

(Svjetlosna saobraćajna signalizacija)

- (1) Za reguliranje kretanja upotrebljavaju se uređaji kojima se daju znakovi svjetlima crvene, žute i zelene boje.
- (2) Svjetlosnu saobraćajnu signalizaciju čini:
 - 1) svjetlosna saobraćajna signalizacija za reguliranje kretanja vozila i bicikala,
 - 2) svjetlosna saobraćajna signalizacija za reguliranje kretanja pješaka,
 - 3) svjetlosna saobraćajna signalizacija za reguliranje kretanja vozila javnog gradskog prijevoza,
 - 4) svjetlosna saobraćajna signalizacija za obilježavanje prijelaza ceste preko željezničke pruge,
 - 5) svjetlosna saobraćajna signalizacija za obilježavanje radova i prepreka na cesti i
 - 6) svjetlosna saobraćajna signalizacija za reguliranje pristupa.
- (3) Svjetlo upotrebljeno kao svjetlosni saobraćajni znak može biti postojano (neprekidno) ili trepcuće (prekidano). Svjetlosni saobraćajni znakovi mogu se postaviti na tabli bijele boje sa ivicom crne boje (kontrastna tabla).

Odjeljak A. Svjetlosna saobraćajna signalizacija za reguliranje kretanja vozila

Član 66.

(Svjetlosna saobraćajna signalizacija za reguliranje kretanja vozila)

- (1) Svjetlosni znakovi sa trobojnim svjetlima mogu se upotrebljavati za reguliranje saobraćaja na više saobraćajnih traka istovremeno ili za svaku saobraćajnu traku posebno.
- (2) Ako se svjetlosnim uređajem iz stava (1) ovog člana regulira saobraćaj na svakoj traci posebno, svjetlosni znakovi moraju biti postavljeni iznad saobraćajnih traka na koje se odnose.
- (3) Kada su svjetlosni znakovi iz stava (1) ovog člana upotrebljeni za reguliranje saobraćaja na više saobraćajnih traka i smjerova kretanja istodobno, svjetlosni znakovi moraju biti postavljeni sa desne strane kolovoza.
- (4) Na cestama sa više od jedne saobraćajne trake za svaki smjer kretanja je potrebno ponoviti svjetlosni znak trobojnim svjetlima.
- (5) Na crvenim svjetlosnim poljima znak strelice za pokazivanje smjera kretanja je crne boje, a na zelenim svjetlosnim poljima znak strelice za pokazivanje smjera kretanja je uvijek predstavljena kao zelena svjetlosna strelica na crnoj podlozi.
- (6) Pojmovi za davanje svjetlosnih znakova su:
 - 1) crveno svjetlo obilježava zabranjen prolazak vozila (VII-1),
 - 2) crveno i žuto svjetlo označavaju skori prestanak zabrane prolaza prije pojave zelenog svjetla (VII-2),
 - 3) zeleno svjetlo obilježava sloboden prolaz vozila te mora biti upaljeno kao samostalno svjetlo. Promjena zelenog svjetla u žuto mora se označiti treptanjem zelenog svjetla minimum tri puta (VII-3),
 - 4) žuto svjetlo prije crvenog, obilježava zabranu prolaza, osim za vozila koja se, u trenutku kada se žuto svjetlo pojavi, nalaze na tolikoj udaljenosti od saobraćajnog svjetla da se ne mogu na siguran način zaustaviti a da ne pređu taj znak (VII-4),
 - 5) dopunska strelica obilježava sloboden prolaz vozila u smjeru koji je označen zelenom strelicom za vrijeme dok je upaljeno crveno ili žuto svjetlo (VII-5 i VII-6),
 - 6) oblici strelica prikazani su na slici VII-7 (za strelice na crvenoj optici) i VII-8 (za strelice na

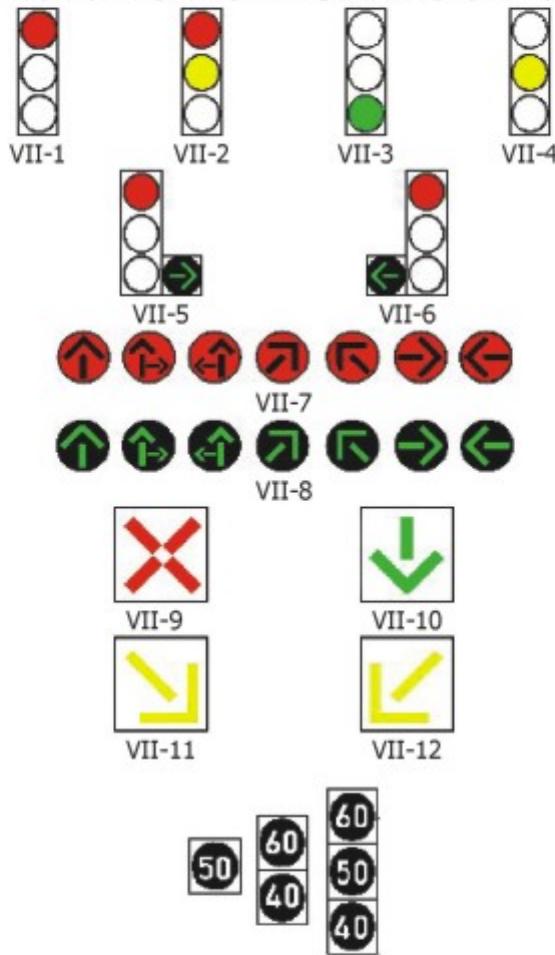
zelenoj optici),

7) ukršteni liniji crvene boje označavaju zabranu kretanja vozila po saobraćajnoj traci iznad koje se znak nalazi (VII-9),

8) zelena strelica vrhom okrenutim nadolje obilježava dozvoljeno kretanje duž saobraćajne trake iznad koje se znak nalazi (VII-10),

9) žuta strelica vrhom okrenuta prema desnoj ili lijevoj strani obilježava skretanje saobraćajnog toka sa saobraćajne trake iznad koje se znak nalazi (VII-11 i VII-12),

10) svijetli dvocifreni broj na tamnoj podlozi obilježava brzinu kojom vozila treba da se kreću da bi na narednom signalu prošli raskrsnicu, pri čemu svjetlosni znakovi za reguliranje kretanja vozila određenom brzinom mogu biti sa više svjetala gdje broj preporučene brzine svijetli bijelom bojom ili bojom svjetla, a smješten je u krugu crne boje (VII-13),

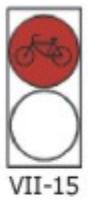
(7) Ako se uređajem za davanje svjetlosnih znakova upravlja saobraćajem biciklista na prijelazu biciklističke staze preko kolovoza sa uređajem za davanje svjetlosnih znakova, svjetlo na uređaju za davanje znakova saobraćajnim svjetlima u obliku je svjetleće siluete bicikla na tamnoj podlozi i obilježava:

- a) slobodan prolaz za bicikliste (VII-14) i
- b) zabranjen prolaz za bicikliste (VII-15).

(8) Isti uređaj za davanje svjetlosnih znakova za bicikliste i pješake može se primijeniti u slučaju kada su pješačka i biciklistička staza jedna pored druge (VII-16 i VII-17).

VII-14

VII-15

VII-16

VII-17

Član 67.

(Svjetlosni znak za određivanje smjera vožnje)

(1) Kada se svjetlosni znak odnosi samo za određene smjerove vožnje, tada se to mora naznačiti strelicom smjera na zelenim i crvenim svjetlosnim poljima znakova. Ako se na svjetlosnom polju glavnog svjetlosnog znaka pokazuje strelice smjera, tada i ostala svjetlosna polja drugih svjetlosnih znakova moraju imati strelice smjera.

(2) Kada se na prilazu raskrsnici sa trakama za skretanje bez građevinskog razdvajanja saobraćajni tok koji skreće signalizira posebno strelicom smjera na svjetlosnom pojmu, tada je, u pravilu, dovoljno strelice smjera prikazati samo za saobraćajni tok koji skreće.

Odjeljak B. Svjetlosna saobraćajna signalizacija za reguliranje kretanja pješaka

Član 68.

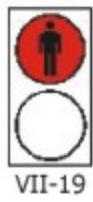
(Svjetlosna saobraćajna signalizacija za reguliranje kretanja pješaka)

(1) Za reguliranje kretanja pješaka se daju naizmjenično svjetlosni znakovi crvene i zelene boje svjetla. Zeleno svjetlo može biti namješteno tako da se u određenom vremenskom razmaku, prije nego što se ugasi, najavljuje i kao trepčuće zeleno svjetlo. Crveno i zeleno svjetlo ne mogu biti upaljeni istodobno.

(2) Zelena silueta pješaka na crnoj podlozi obilježava slobodan prolaz za pješake (VII-18) dok crna silueta pješaka, na crvenoj podlozi obilježava zabranjen prolaz za pješake (VII-19).

VII-18

VII-19

Odjeljak C. Svjetlosna saobraćajna signalizacija za reguliranje kretanja vozila javnog gradskog saobraćaja

Član 69.

(Svjetlosna saobraćajna signalizacija za reguliranje kretanja vozila javnog gradskog saobraćaja)

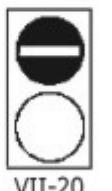
(1) Za reguliranje kretanja tramvaja upotrebljavaju se jednobojni svjetlosni znakovi, u obliku svjetleće linije bijele boje.

(2) Svjetleća linija može biti položena, uspravna ili iskošena. Položena linija znači zabranu

prolaza tramvaju i postavlja se po vertikalnoj osi gore, a uspravna i iskošena linija podrazumijeva slobodan prolaz tramvaju u smjeru koji linija pokazuje i postavlja se dole.

(3) Linijama se obilježava:

- 1) zabrana prolaza tramvaja (VII-20),
- 2) slobodan prolaz tramvaja u smjeru ravno (VII-21),
- 3) slobodan prolaz tramvaja u smjeru desno (VII-22),
- 4) slobodan prolaz tramvaja u smjeru lijevo (VII-23).

VII-20

VII-21

VII-22

VII-23

Član 70.

(Dimenziije svjetlosnog znaka)

(1) Veličine svjetlosnog znaka iz članova 66, 68. i 69. iznose:

- 1) za znakove iz člana 66. (VII-1 do VII-8) poluprečnik kruga svjetala je 200 i 300 mm;
- 2) za znakove iz člana 66. (VII-14, VII-15, VII-16, VII-17), člana 68. (VII-18 i VII-19) i člana 69. (VII-20, VII-21, VII-22, VII-23) poluprečnik kruga svjetala je 200 mm.

(2) Veličina svjetlosnog saobraćajnog znaka iz stava (1) ovog člana iznosi 300 mm:

- 1) na svim cestama na kojima se svjetlosni saobraćajni znak postavlja iznad kolovoza;
- 2) kada se svjetlosni saobraćajni znak postavlja na autocestama, brzim cestama i cestama rezerviranim za saobraćaj motornih vozila, te na magistralnim cestama i cestama u naselju koji nisu dio ulične mreže sa širinom kolovoza 7,0 m i više;
- 3) kada je svjetlosni saobraćajni znak postavljen uz ivicu kolovoza na svim ostalim cestama, njegova veličina iznosi 200 mm.

Član 71

(Mjesto za postavljanje svjetlosnih znakova za reguliranje saobraćaja na raskrsnicama)

(1) Svjetlosni znakovi za reguliranje saobraćaja na raskrsnicama koji se postavljaju na stubu pokraj kolovoza, moraju biti postavljeni na visini 2 do 3,5 m iznad površine kolovoza.

(2) Na stubu na kojem se nalazi svjetlosni znak iz stava (1) ovog člana može se postaviti i svjetlosni saobraćajni znak na manjoj visini i sa manjim svjetlima.

(3) Ako se svjetlosni znakovi postavljaju tako da vise iznad kolovoza, donja ivica svjetlosnog znaka ne smije biti na visini manjoj od 4,5 m ni na višoj od 5,5 m iznad kolovoza.

Član 72.

(Obaveza postavljanja znakova koji označavaju nailazak na svjetlosnu saobraćajnu signalizaciju)

(1) Na prilazima raskrsnici izvan naseljenog mjesta, na kojem su postavljeni svjetlosni znakovi za reguliranje saobraćaja, moraju se postaviti saobraćajni znakovi koji označavaju nailazak na svjetlosnu saobraćajnu signalizaciju (I-26 ili I-27) sa dopunskom tablom V-1, ukrštanje (IV-3 ili IV-4), zabrana pretjecanja svih vozila na motorni pogon, osim motocikla bez prikolice (II-32) i ograničenje brzine (II-34) ako je dopuštena brzina vožnje iznad 60 km/h.

(2) Udaljenost saobraćajnih znakova od raskrsnice zavisi od dopuštene brzine vožnje i stvarne situacije.

Odjeljak D. Svjetlosna saobraćajna signalizacija za označavanje prijelaza ceste preko željezničke pruge

Član 73.

(Svjetlosna saobraćajna signalizacija za označavanje prijelaza ceste preko željezničke pruge)

- (1) Svjetlosni znakovi za označavanje prijelaza ceste preko željezničke pruge u nivou mogu biti znakovi za obilježavanje branika i polubranika i znakovi kojima se najavljuje približavanje voza, odnosno zatvaranje prijelaza branicima ili polubranicima.
(2) Osim obilježavanja prijelaza ceste preko željezničke pruge svjetlosnim znakom, prijelaz se mora osigurati i zvučnom signalima.

Član 74.

(Znakovi kojima se najavljuje približavanje voza)

- (1) Ako se svjetlosnim znakovima na prijelazu ceste preko željezničke pruge u nivou bez branika ili polubranika najavljuje približavanje voza, odnosno spuštanje branika ili polubranika na prijelazu ceste preko željezničke pruge sa branikom ili polubranikom te ako se tim znakovima učesnici u saobraćaju obavještavaju o tome kako je branik ili polubranik u zatvorenom položaju, ti se svjetlosni znakovi daju izmjenično paljenjem dva crvena svjetla kružnog oblika prečnika 300 mm.
(2) Svjetla iz stava (1) ovog člana moraju se nalaziti jedno pored drugog u vodoravnom položaju na tabli koja ima oblik jednakostaničnog trokuta sa vrhom okrenutim prema gore, čije boje i dimenziije odgovaraju boji i dimenzijsama znaka opasnosti, dužine stranice jednakostaničnog trokuta 120 cm (znak VII-24), III klase retrorefleksije.
(3) Svjetla iz stava (1) ovog člana izvode se u tehnologiji svjetlećih dioda (LED).

Znak VII-24

Odjeljak E. Svjetlosna saobraćajna signalizacija za označavanje radova na cesti, prepreka i oštećenja kolovoza

Član 75.

(Vrste svjetlosne saobraćajne signalizacije za označavanje radova na cesti, prepreka i oštećenja kolovoza)

- (1) Svjetlosna saobraćajna signalizacija za označavanje radova na cesti, prepreka i oštećenja kolovoza može biti:
- 1) crveno svjetlo na tablama za označavanje zatvorenog dijela ceste (VIII-22),
 - 2) trepćuće žuto svjetlo za naglašavanje saobraćajnog znaka iznad kojeg je postavljeno (VIII-23),
 - 3) svjetlosni niz sa nizom žutih, međusobno povezanih svjetala (bljeskalica), koja se

- naizmjenično pale, odnosno gase u smjeru vožnje (VIII-17),
4) «pokretna tabla zabrane sa žutom trepćućom strelicom, usmjerenom koso nadole, i sa saobraćajnim znakom» (VIII-18),
5) «pokretna signalna tabla sa promjenljivim sadržajem» (VIII-19) i
6) privremeni uređaji za davanje znakova saobraćajnim svjetlima radi naizmjeničnog propuštanja vozila iz suprotnih smjerova (znakovi iz člana 66, 67 i 68 ovog Pravilnika).

POGLAVLJE IV. SAOBRAĆAJNA OPREMA CESTA

Odjeljak A. Oprema za označavanje ivica kolovoza

Član 76.

(Oprema za označavanje ivica kolovoza)

Oprema za označavanje ivice kolovoza je:

- smjerokazni stubići (VIII-1) služe za označavanje ivice kolovoza.

Smjerokazni stubići moraju posjedovati oznaku u dnevnim uvjetima vožnje i oznaku u noćnim uvjetima vožnje.

Smjerokazni stubići moraju posjedovati oznaku za vožnju u dnevним i u noćnim uvjetima.

Oznaka za vožnju u dnevnim uvjetima je crne boje i pravougaonog je oblika.

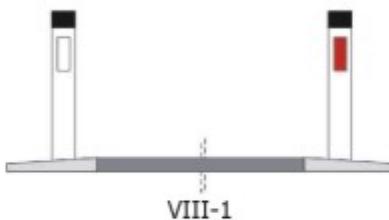
Oznaka za vožnju u noćnim uvjetima u smjeru vožnje sa desne strane je crvene boje, a sa lijeve strane bijele boje, i takođe je pravougaonog oblika.

Na kolovozu sa jednosmjernim saobraćajem retroreflektirajuća oznaka je, sa obje strane, crvene boje.

Smjerokazni stubići se, u pravilu, postavljaju na udaljenosti 0.75 m od vanjske ivice kolovoza, uz kolovoz na razmaku od 50 m kada je cesta u pravcu, odnosno, 10 m (25 m) kada je cesta u krivini, što zavisi od veličine radijusa krivine.

Horizontalna krivina	
radijus kružne krivine	razmak smjerokaznih stubića u krivini
do 100 m	10 m
100 – 300 m	15 m
300 – 400 m	20 m
400 – 500 m	25 m
preko 500 m	50 m

Vertikalna krivina	
radijus kružne krivine	razmak smjerokaznih stubića u krivini
do 250 m	10 m
250 – 800 m	15 m
800 – 1500 m	20 m
1500 – 3000 m	25 m
preko 3000 m	50 m

- smjerokazne oznake (markeri) za tunele i galerije (VIII-2), označavaju ivice kolovoza u tunelu odnosno, galeriji i izvode se u retroreflektirajućom ili tehnologijom svjetlećih dioda, i u tom slučaju moraju imati stalan izvor napajanja.

Smjerokazne oznake za tunele u smjeru vožnje su na desnoj strani crvene boje, a na lijevoj strani ceste bijele boje.

Na kolovozu sa jednosmjernim saobraćajem retroreflektirajuća oznaka ili markeri u tehnologiji

svjetlećih dioda (LED) u smjeru vožnje sa desne strane moraju biti crveno-bijele boje, a sa lijeve strane obostrano crvene boje za slučaj preusmjeravanja saobraćaja i korišćenja kolovoza za dvosmerni saobraćaj.

U tunelima i galerijama retroreflektirajuće oznake ili markeri u tehnologiji svjetlećih dioda (LED) (VIII-2) postavljaju se na razmaku 25 m kada je tunel ili galerija u pravcu, odnosno na razmaku 15 m u krivini i na prvih 100 m tunela ili galerije;

VIII-2

3) retroreflektirajuće oznake - katadiopteri (VIII-3) označavaju ivicu kolovoza na objektima na mjestima na kojima nije moguće postaviti smjerokazne stubiće, a čiji oblik, veličina i boja zavise od mesta postavljanja (na zaštitnoj ogradi, na bočnim stranicama tunela, na potpornom zidu i slično te na uzdužnim i poprečnim oznakama na kolovozu).

Površina retroreflektirajuće oznake mora biti minimum II klase retrorefleksije.

Retroreflektirajuće oznake (VIII-3) se postavljaju na odgovarajućem razmaku i u istoj visini kao i smjerokazni stubići (VIII-1).

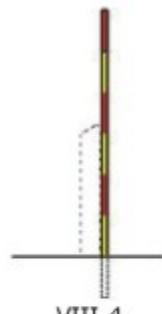
VIII-3

4) štapovi za snijeg u zimskim uvjetima označavaju ivicu kolovoza i označavaju pravac pružanja ceste ili cestovnog objekta.

Štapovi za snijeg na cesti (VIII-4) i cestovnim objektima (VIII-5) naizmjenično su obojeni crvenom i žutom bojom.

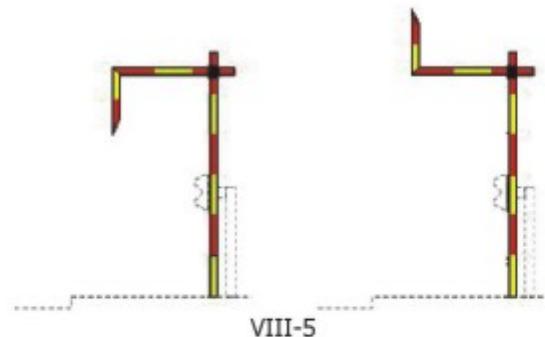
Štapovi za snijeg (VIII-4) postavljaju se uz ivicu kolovoza gdje su postavljeni smjerokazni stubići. Postavljanju se sa desne strane smjerokaznog stubića gledano u smjeru vožnje kako se ne bi zaklonio retroreflektirajući dio smjerokaznog stubića.

Štap za snijeg mora biti postavljen na početku i na završetku zaštitne odbojne ograde.

VIII-4

Na početku cestovnog objekta postavlja se štap sa graničnikom okrenutim prema dolje, a na kraju putnog objekta štap sa graničnikom okrenutim prema gore.

Odjeljak B. Oprema za označavanje vrha saobraćajnog ostrva

Član 77.

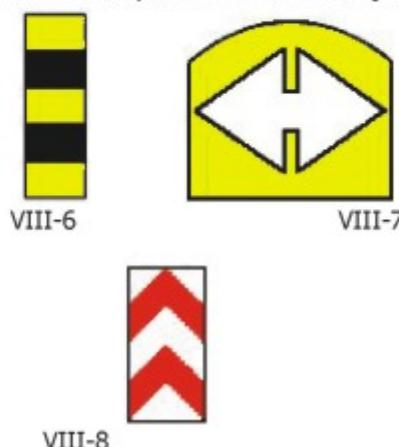
(Oprema za označavanje vrha saobraćajnog ostrva)

Oprema za označavanje vrha saobraćajnog ostrva:

1) tabla za označavanje saobraćajnog ostrva (VIII-6, VIII-7, VIII-8 i VIII-9), obilježava vrh saobraćajnog ostrva na raskrsnici, na vrhu razdjelnog ostrva na izlaznim krakovima autocesta i cesta rezerviranih za saobraćaj motornih vozila.

Tabla VIII-8 izrađuje se kao prostorni element.

Osnovna boja znaka VIII-9 je žuto-crvena, II klase retrorefleksije.

Odjeljak C. Oprema, znakovi i oznake za označavanje radova, prepreka i oštećenja kolovoza

Član 78.

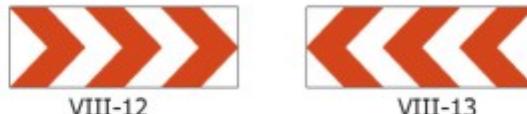
(Ostali znakovi za označavanje radova, drugih prepreka i oštećenja kolovoza)

Ostali znakovi za označavanje radova, drugih prepreka i oštećenja kolovoza su:

1) znak «tabla čeone zabrane», koja obilježava mjesto izvođenja radova ili privremene prepreke na cesti, na desnoj strani (VIII-10) odnosno na lijevoj strani (VIII-11) u smjeru vožnje vozila;

2) znak «tabla usmjeravajuće zabrane», koja obilježava mjesto izvođenja radova ili privremene prepreke na cesti i smjer u kojem je preusmjeren saobraćaj, (VIII-12) na desno odnosno (VIII-13) na lijevo;

VIII-12

VIII-13

3) znak «tabla uspravne zabrane», koja obilježava mjesto izvođenja radova ili privremene prepreke na cesti i smjer u kojem je preusmjeren saobraćaj, (VIII-14) na desno odnosno (VIII-15) na lijevo. Tabla uspravne zabrane se u posebnim slučajevima na jednosmjernim cestama, gdje je privremeno uspostavljen dvosmjerni saobraćaj, smije upotrijebiti za tjelesno razgraničavanje saobraćaja po smjerovima vožnje. Tabla uspravne zabrane se smije upotrebiti i za označavanje stalne prepreke unutar gabarita slobodnog profila ceste;

VIII-14

VIII-15

4) znak «tabla bočne zabrane» (VIII-16), koja obilježava mjesto izvođenja radova ili privremene prepreke na cesti u uzdužnom smjeru. Tabla bočne zabrane se smije upotrebiti za označavanje stalne prepreke iznad kolovoza unutar gabarita slobodnog profila ceste;

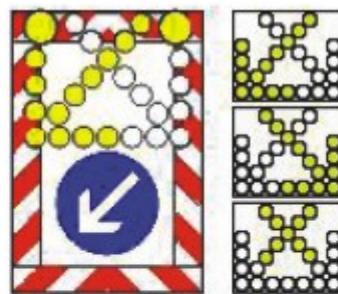
VIII-16

5) znak «pokretna tabla zabrane sa trepčućim svjetlima i saobraćajnim znakovima» (VIII-17), koja obilježava mjesto izvođenja radova ili prepreke na cesti;

VIII-17

6) znak «pokretna tabla zabrane sa žutom trepčućom strelicom, usmjerrenom koso nadole, i sa saobraćajnim znakom» (VIII-18), koja obilježava mjesto na cesti na kojem je saobraćajna traka zatvorena, i smjer u kom je zbog izvođenja radova ili prepreke na cesti saobraćaj preusmjeren;

VIII-18

7) znak »pokretna signalna tabla sa promjenjivim sadržajem» (VIII-19), koja upozorava na blizinu mesta na kojem se izvode radovi ili na kom je prepreka na cesti, odnosno na kojoj je zadan smjer i način preusmjeravanja saobraćaja, koja sa znakovima određuje ponašanje vozača kod približavanja takvom mjestu.

Pored prikazanih znakova, koji su dati samo kao primjer, mogu se upotrebljavati i drugi znakovi, propisani ovim Pravilnikom;

VIII-19

8) «znaci za ručno reguliranje saobraćaja» (VIII-20), s kojima radnici na cesti na kojem se izvode radovi ili na kojem se nalazi prepreka, ručno reguliraju saobraćaj. Znakovi za reguliranje saobraćaja su:

- crvena i zelena zastavica veličine najmanje 40×40 cm. Crvena zastavica, koju radnik drži poprečno u odnosu na smjer vožnje znači zabranu prolaska, a zelena zastavica slobodan prolazak,
- okrugla tabla prečnika 60 cm, koja na jednoj strani ima ucrtan znak II-4, a na drugoj strani okruglo zeleno polje sa bijelom ivicom širine 6 cm. Znak II-4, okrenut prema dolazećem vozilu znači zabranu prolaska, a zeleno polje sa bijelom ivicom slobodan prolazak;

VIII-20

9) znak »saobraćajna kupa» (VIII-21), koji obilježava mjesto izvođenja kratkotrajnih (dnevnih) radova održavanja na cesti.

VIII-21

**Odjeljak D. Svjetlosni znakovi za označavanje radova,
drugih prepreka i oštećenja kolovoza**

Član 79.

(Izgled znakova za označavanje radova, drugih prepreka i oštećenja kolovoza)

- (1) Prečnik svjetala ne smije biti manji od 210 mm.
- (2) Razmak između svjetala, zavisno od situacije, iznosi od 5.0 do 10.0 m.

Član 80.

**(Vrste svjetlosnih znakova za označavanje radova na cesti, drugih prepreka i
oštećenja kolovoza**

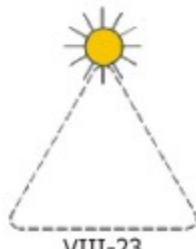
Svjetlosni znakovi za označavanje radova na cesti, drugih prepreka i oštećenja kolovoza su:

- 1) crveno svjetlo koje se upotrebljava na tablama za označavanje zatvorenog dijela ceste (VIII-22);

- 2) trepajuće žuto svjetlo koje se upotrebljava za naglašavanje saobraćajnog znaka iznad kojeg je postavljeno (VIII-23).

Kada se radi o znaku koji za reguliranje i nadzor saobraćaja koristi policija, umjesto trepajućeg žutog svjetla, upotrebljava se trepajuće plavo svjetlo;

- 3) svjetlosni niz je niz žutih, međusobno povezanih svjetala (bjleskalica), koja se naizmjenično pale, odnosno gase u smjeru vožnje. Niz svjetala upozorava da je jedan ili više saobraćajnih traka zatvoreno i da je saobraćaj preusmjeren »putovanjem svjetla« (VIII-24).

Odjeljak E. Oprema za vođenje i usmjerivanje saobraćaja u zoni radova na cesti, prepreka i oštećenja kolovoza

Član 81.

(Osnov za postavljanje)

Oprema, znakovi i oznake za označavanje radova, prepreka i oštećenja kolovoza te oprema za vođenje i usmjeravanje saobraćaja u zoni radova na cesti, prepreka i oštećenja kolovoza postavlja se na osnovu saobraćajnog projekta.

Član 82.

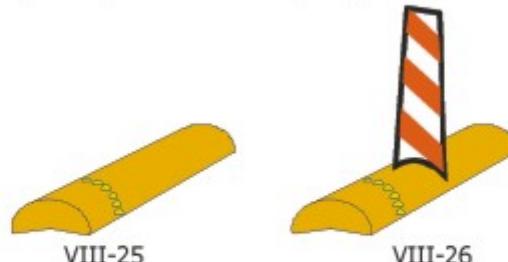
(Vrsta opreme)

Oprema za reguliranje i kanaliranje saobraćaja na području radova na cesti, drugih prepreka i oštećenja kolovoza je:

1) montažni vodeći ivičnjaci za kanaliranje saobraćaja vozila na saobraćajnim trakama.

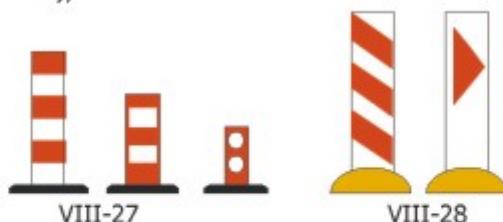
Na ivičnjacima moraju biti ugrađena retroreflektirajuća tijela zbog osiguranja odgovarajuće vidljivosti noću i prilikom smanjene vidljivosti (VIII-25).

Zbog bolje uočljivosti ivičnjaci mogu biti dodatno opremljeni sa markerima (VIII-26);

2) markeri na jednosmjernim cestama, gdje je privremeno uspostavljen dvosmjerni saobraćaj, za naglašavanje razgraničenja saobraćaja prema smjerovima vožnje. Površina markera mora biti izrađena iz materijala, koji reflektiraju svjetlost (VIII-27).

Markeri mogu stajati samostalno ili biti pričvršćeni na montažne vodeće ivičnjake. Kada su markeri pričvršćeni na montažne vodeće ivičnjake, moraju biti izvedeni tako da su crvene i bijele trake usmjerene od vrha markera nadolje u smjeru prema vozilu, koje vozi uz marker. U određenim slučajevima se mogu umjesto kosih crta upotrijebiti usmjeravajuće strelice crvene boje na bijelom polju (VIII-28);

3) svjetlo odbijajuća tijela za naglašavanje privremeno (VIII-29) ili trajno (VIII-30) označenih linija razdvajanja;

Smjerokazne oznake (markeri) za naglašavanje privremeno označenih linija razdvajanja imaju usmjeravajuću retroreflektirajuću ili svjetleću oznaku žute boje sa obje strane.

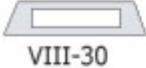
Smjerokazne oznake (markeri) za naglašavanje trajno označenih linija razdvajanja imaju usmjeravajuću retroreflektirajuću ili svjetleću oznaku bijele boje sa obje strane.

Smjerokazne oznake (markeri) za razdvajanje saobraćajnih traka u tunelima (galerijama)

postavljaju se na razmaku od 6 m kada je saobraćaj u tunelu (galeriji) dvosmjeren, odnosno na razmaku od 12 m kada je jednosmjeren.

VIII-29

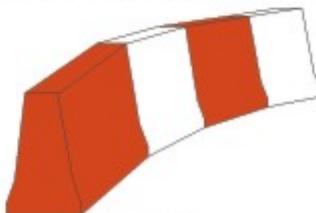
VIII-30

4) vrpce i trake za ograničavanje odnosno označavanje manjih radilišta (VIII-30);

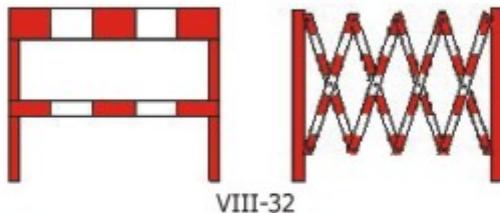
VIII-30

5) privremene razdvajajuće ograde od umjetnih materija – plastičnih masa (VIII-31), koje fizički razdvajaju površine namijenjene za saobraćaj u suprotnim smjerovima;

VIII-31

6) rastegljive i sklapajuće ograde za osiguranje manjih radilišta na površinama za pješake (VIII-32);

VIII-32

Odjeljak F. Branici i polubranici

Član 83.

(Namjena i izgled branika i polubranika)

(1) Branici i polubranici su naprave namijenjene zatvaranju saobraćaja vozila i pješaka u smjeru na koji su poprečno postavljene.

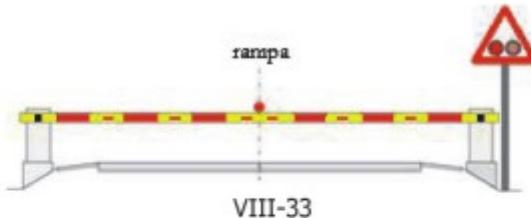
(2) Na branicima se svjetlosno trepčuće crveno svjetlo postavlja na sredini branika, a na polubraniku na kraju polubranika.

(3) Prečnik kruga trepčućeg svjetla je minimalno 210 mm.

Član 84.

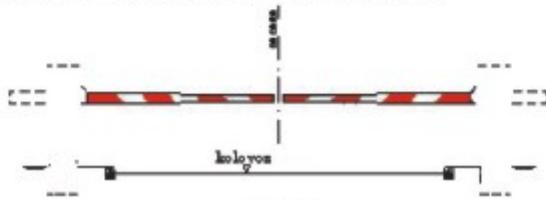
(Označavanje branika, polubranika, rampi i polurampi)

(1) Branici kojima se na prijelazu ceste preko željezničke pruge u nivou zatvara saobraćaj čitavom širinom ceste (VIII-33) moraju biti označeni sa najmanje tri crvena retroreflektirajuća stakla od kojih jedno mora biti smješteno na sredini branika, a druga na krajevima branika.

VIII-33

(2) Polubranici, kojima se na prijelazu ceste preko željezničke pruge u nivou zatvara saobraćaj samo do polovine širine ceste (VIII-34), moraju biti označeni sa najmanje tri crvena retroreflektirajuća stakla postavljena na odgovarajućim razmacima po čitavoј dužini polubranika, od kojih jedno mora biti smješteno na samom kraju polubranika.

VIII-34

(3) Rampe ili polurampe, kada se upotrebljavaju za reguliranje saobraćaja na ulazima na parkirališta i garaže ili parkirne kuće, mogu biti obojene naizmjenično sa poljima žute i crne boje i po mogućnosti označeni najmanje jednim crvenim reflektirajućim staklom.

(4) Branici i polubranici moraju biti obilježeni crvenim retroreflektirajućim staklima i ako su obilježeni posebnim stalnim ili trepućim crvenim svjetlima.

(5) Retroreflektirajuća stakla iz stava (1) i (2) ovog člana moraju imati površinu barem 40 cm^2 , a moraju se postaviti tako da su uočljiva iz smjera ceste na kojem se zatvara saobraćaj.

(6) Branici i polubranici moraju po cijeloј dužini biti presvučeni retroreflektirajućom materijom klase II.

Odjeljak G. Saobraćajna ogledala

Član 85.

(Namjena i izgled)

(1) Saobraćajna ogledala namijenjena su osiguravanju minimalne preglednosti udaljenosti potrebne za sigurno uključivanje učesnika u cestovnom saobraćaju sa sporednoe ceste na prioritetni cestovni pravac.

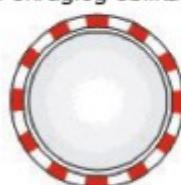
(2) Saobraćajna ogledala moraju biti izrađena od takvih materijala ili tako da je spriječeno stvaranje kondenza na površini saobraćajnog ogledala, koje je namijenjeno osiguranju veće preglednosti udaljenosti.

(3) Vanjska ivica saobraćajnog ogledala mora biti obojen ili prevučen sa materijom, koja odsijeva svjetlost, naizmjenično sa poljima crvene i bijele boje.

(4) Saobraćajna ogledala mogu biti pravougaonog ili okruglog oblika. (VIII-35 i VIII-36).

VIII-35

VIII-36

Odjeljak H . Zaštitna odbojna ograda

Član 86.

(Zaštitna ograda)

(1) Zaštitna ograda je tehnička sigurnosna konstrukcija kojoj je osnovna svrha spriječiti klizanje vozila s (planuma) ceste, odnosno zadržati vozila skrenuta s kolovoza.

(2) Zaštitna ograda se izrađuje od čelika, betona (tip New Jersey), ili kombinirana.

(3) Zaštita ograda mora se postaviti:

- 1) u razdijelnom pojusu, zavisno od intenziteta saobraćaja,
- 2) na cestovnom objektu,
- 3) kad je cesta na nasipu višem od 3.0 m,
- 4) ispred opasnog mjesta (bočne opasnosti),
- 5) u blizini druge saobraćajne površine (želježničke pruge, vodene površine), izuzev površina namijenjenih pješačkom saobraćaju.

(4) Klasa zaštitne ograde zavisi od kategorije ceste:

Kategorija ceste	Ivica kolovoza	Razdijelni pojasi	Objekat
Autocesta Brza cesta Cesta rezerviran za saobraćaj motornih vozila	H2-H1	H2	H3 – H2
Magistralna cesta Regionalna cesta Gradske saobraćajnice visokog ranga	H1	–	H2
Ostale ceste	N2	–	H1 – H2

Član 87.

(Izgled zaštitne ograde)

Zaštitna ograda mora biti opremljena retroreflektirajućim oznakama – katadiopterima (VIII-3), na desnoj strani u smjeru vožnje crvene boje, a s lijeve strane bijele boje. Na kolovazu sa jednosmjernim saobraćajem retroreflektirajuće oznake su, s obje strane, crvene boje.

Član 88.

(Zaštitne žičane ograde)

Zaštitne žičane ograde su:

- 1) ograde namijenjene zaštiti saobraćaja na cesti od divljači i drugih životinja i
- 2) ograde na nadvožnjacima za zaštitu saobraćaja ispod nadvožnjaka.

Član 89.

(Mjesto postavljanja zaštitnih žičanih ograda)

Zaštitne žičane ograde postavljaju se uz:

- a) autoceste,
- b) brze ceste,

- c) ceste rezervirane za saobraćaj motornih vozila i
- d) ostale ceste prema potrebi.

Član 90.

(Pješačke ograde)

- (1) Pješačke ograde namijenjene su osiguranju pješaka od pada s površine koju moraju ili smiju koristiti za kretanje.
- (2) Pješačke ograde se smiju upotrebljavati i za vođenje pješaka u zoni površinskih ukrštanja, podzemnih i nadzemnih pješačkih prijelaza i sl.

Odjeljak I. Ograde protiv zasljepljivanja

Član 91.

(Pravilo za postavljanje ograde protiv zasljepljivanja)

Ograde protiv zasljepljivanja od svjetala vozila iz suprotnog smjera, u pravilu, se postavljaju u razdjelni pojas ceste sa dva kolovoza za saobraćaj suprotnih smjerova.

Član 92.

(Način izvođenja ograde protiv zasljepljivanja)

Ograde protiv zasljepljivanja izvode se od metala, drveta, polimernih mreža, sadnjom šiblja i drugih materijala.

Odjeljak J. Ublaživači udara

Član 93.

(Upotreba ublaživača udara)

- (1) Ublaživači udara su uređaji koji se koriste za osiguranje posebno opasnih mjeseta na cesti, gdje postoji opasnost naleta vozila na čvrsti objekat pored ceste (npr. razdjelno ostrvo, zid cestovnog objekta, konzolni stub i dr.).
- (2) Ublaživači udara namijenjeni su smanjenju posljedica udara na putnike, vozilo ili objekat na/pored ceste.

DIO TREĆI - NAČIN OBILJEŽAVANJA RADOVA I PREPREKA NA CESTI

Član 94.

(Radovi i prepreke na cesti)

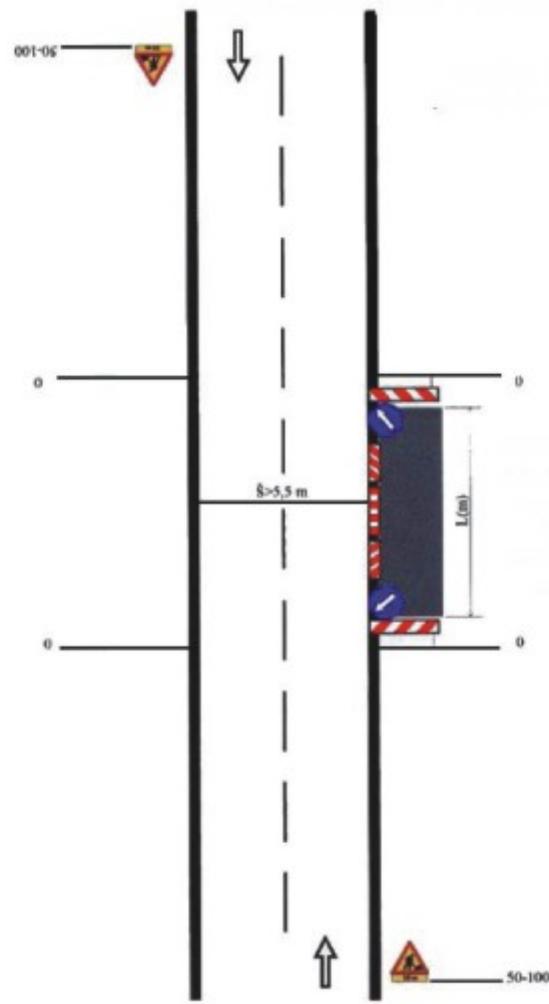
- (1) Radovi i prepreke na cesti se obilježavaju u skladu sa ovim Pravilnikom, odnosno signalizacijom predviđenom u njemu.
- (2) Pravilnikom su definirani opći slučajevi načina obilježavanja radova i prepreka na cesti u zavisnosti od:
 - 1) odnosna kolovoznih traka (razdvojene ili jedinstvene),
 - 2) odnosa mjesta izvođenja radova prema naseljenim mjestima,
 - 3) širine zauzeća saobraćajne trake i
 - 4) načina reguliranja saobraćaja.

Član 95.

(Način obilježavanja radova i prepreka na cesti)

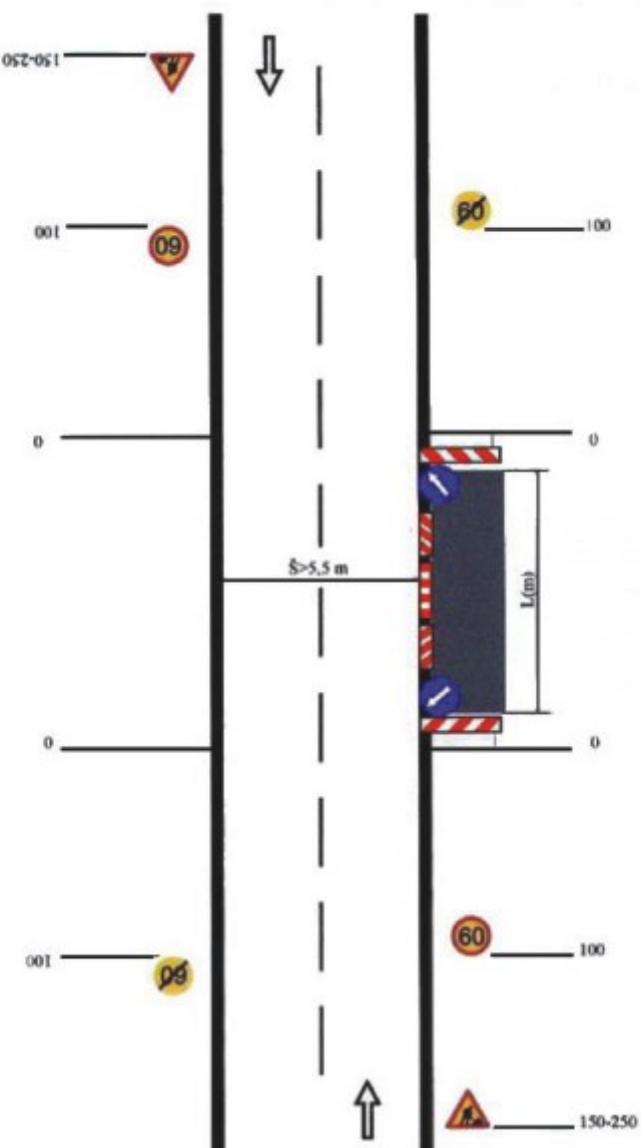
Načini obilježavanja radova i prepreka na cesti su:

- 1) Radovi i prepreke na dvosmjernoj cesti, na bankini u naselju, pri čemu je slobodna površina kolovoza veća od 5,5 metara, te je moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja (X-1);

X-1

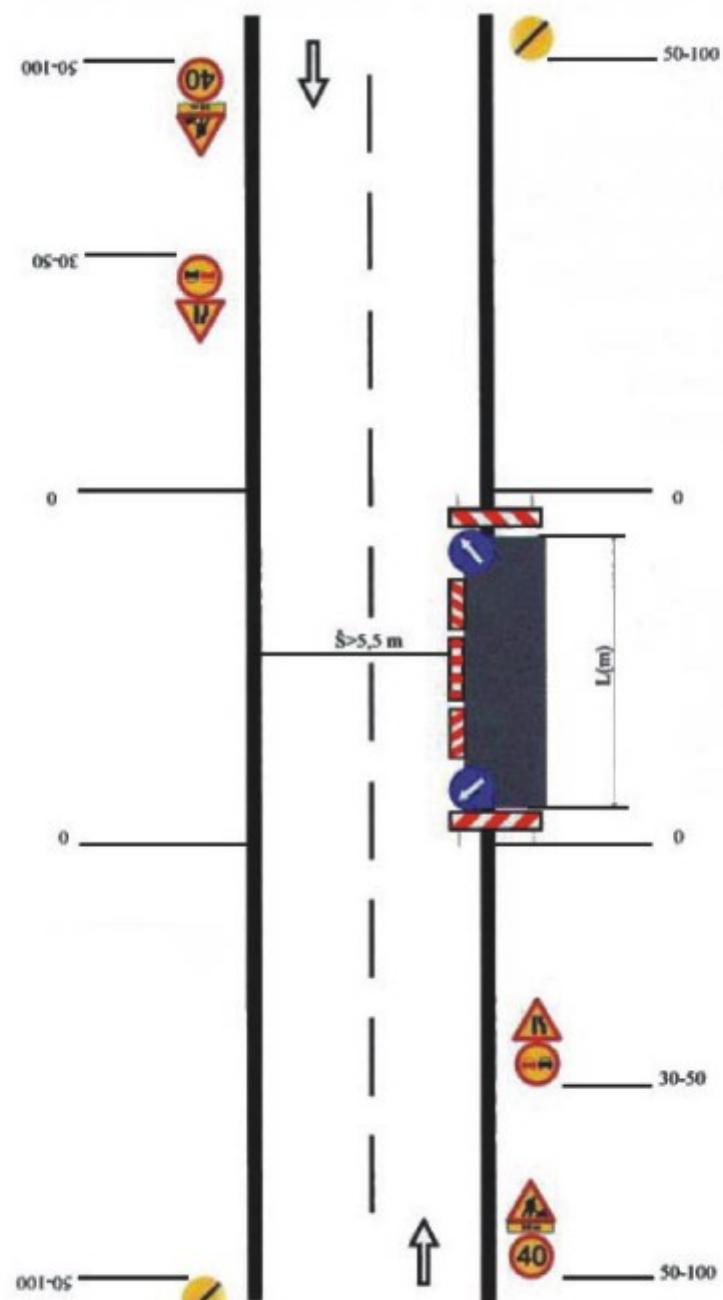
2) Radovi i prepreke na dvosmjernoj cesti, na bankini izvan naselja, pri čemu je slobodna površina kolovoza veća od 5,5 metara, te je moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja (X-2);

X-2

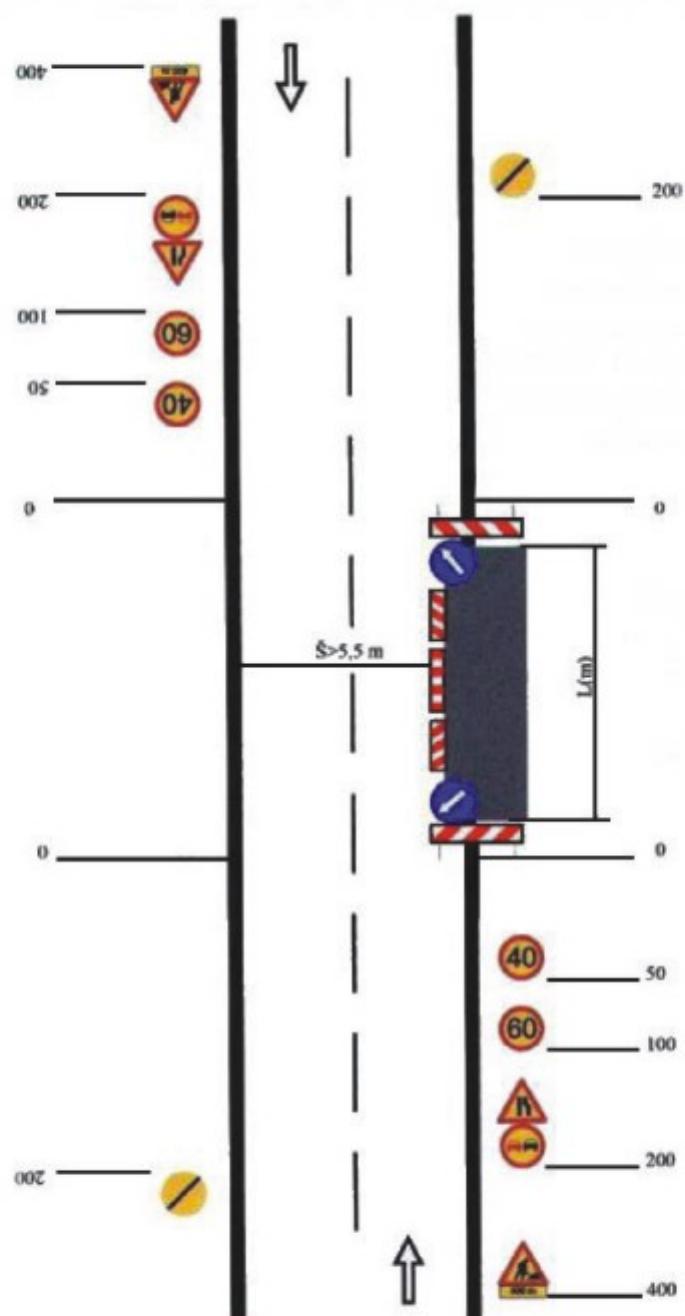
- 3) Radovi i prepreke na dvosmjernoj cesti u naselju, na dijelu saobraćajne trake, pri čemu je slobodna površina kolovoza veća od 5,5 metara, te je moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja (X-3);

3) Radovi i prepreke na dvosmjerenoj cesti u naselju, na dijelu saobraćajne trake, pri čemu je slobodna površina kolovoza veća od 5,5 metara, te je moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja (X-3);

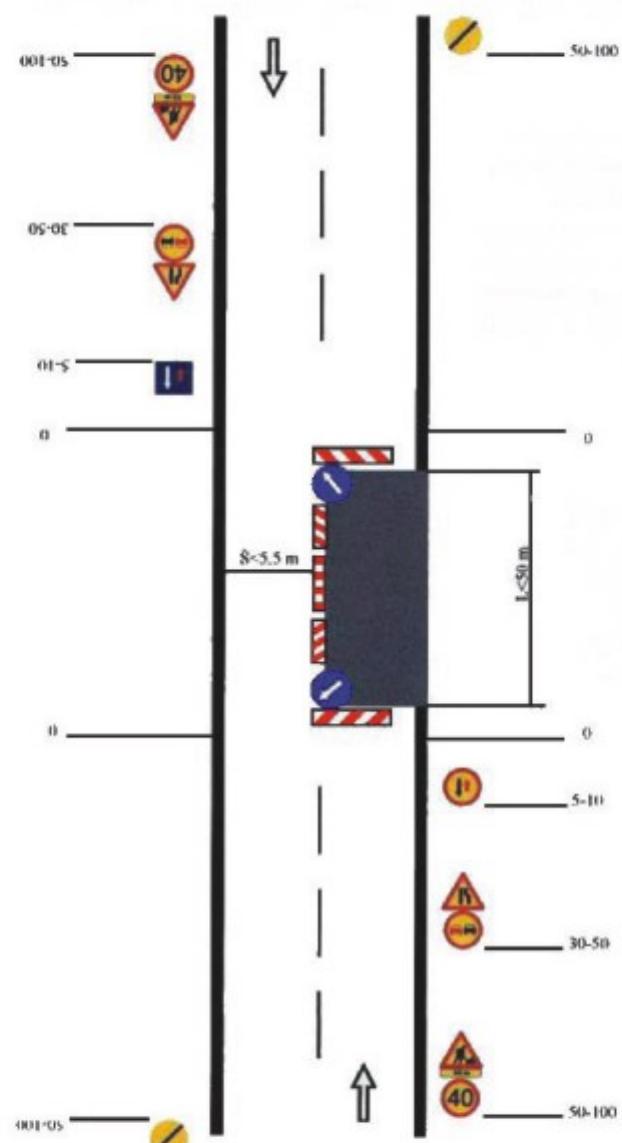
X-3

4) Radovi i prepreke na dvosmjernoj cesti van naselja, na dijelu saobraćajne trake, pri čemu je slobodna površina kolovoza veća od 5,5 metara, te je moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja (X-4);

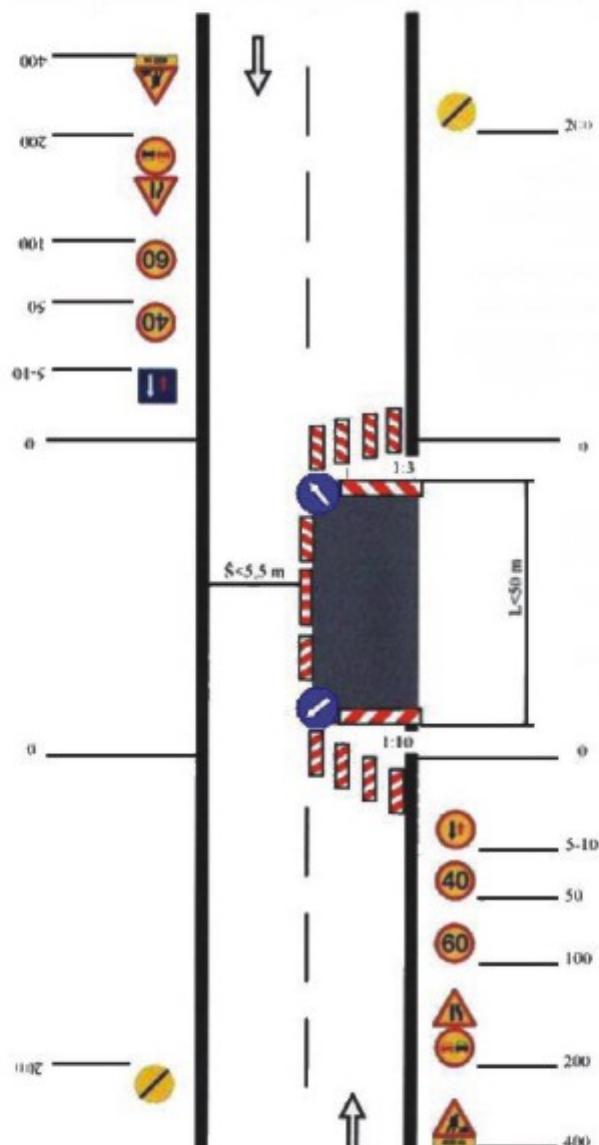
X-4

5) Radovi i prepreke na dvosmjernoj cesti u naselju, na širini jedne saobraćajne trake, pri čemu je slobodna površina kolovoza manja od 5,5 metara, te nije moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja. Saobraćaj se regulira saobraćajnom signalizacijom. Ovaj slučaj reguliranja saobraćaja u zoni izvođenja radova primjenjuje se kada je zona izvođenja radova manja od 50 metara, kada postoji vizuelni kontakt između učesnika u saobraćaju ili kada je prosječni godišnji dnevni saobraćaj manji od 3000 vozila na dan;

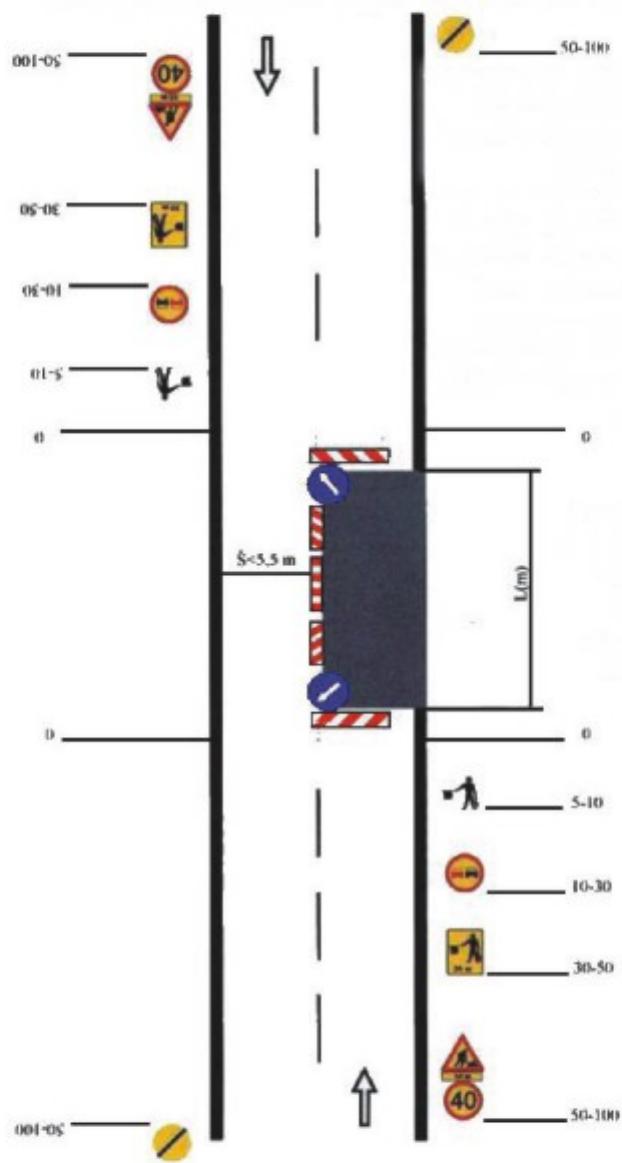
X-5

6) Radovi i prepreke na dvosmjernoj cesti izvan naselja, na širini jedne saobraćajne trake, pri čemu je slobodna površina kolovoza manja od 5,5 metara, te nije moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja. Saobraćaj se regulira saobraćajnom signalizacijom. Ovaj slučaj reguliranja saobraćaja u zoni izvođenja radova primjenjuje se kada je zona izvođenja radova manja od 50 metara, kada postoji vizuelni kontakt između učesnika u saobraćaju ili kada je prosječni godišnji dnevni saobraćaj manji od 3000 vozila na dan;

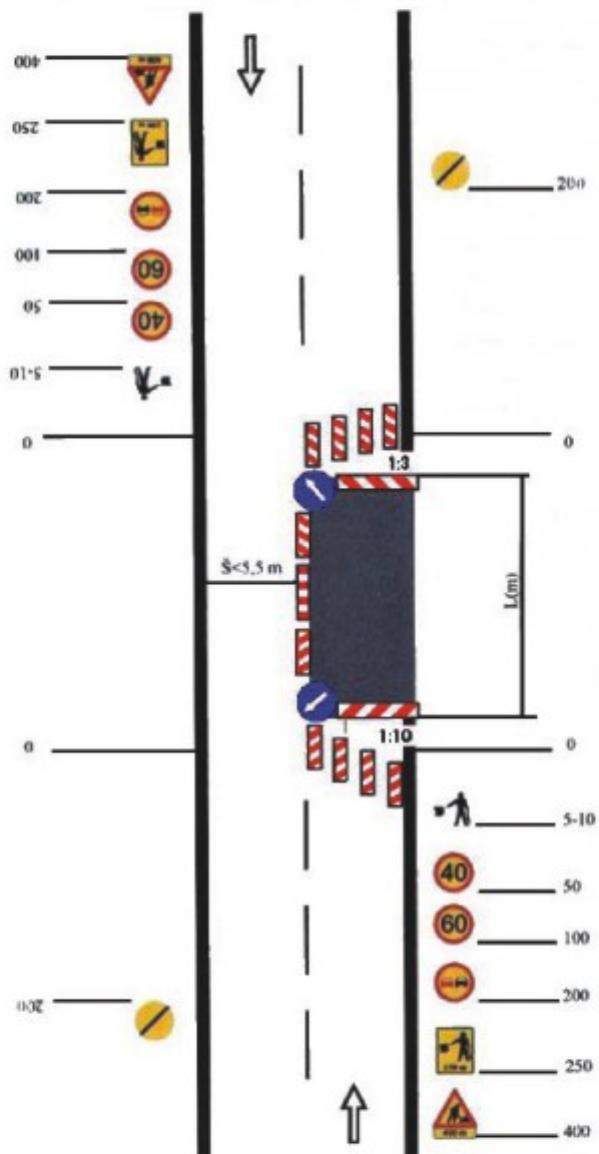
X-6

7) Radovi i prepreke na dvosmjernoj cesti u naselju, na širini jedne saobraćajne trake, pri čemu je slobodna površina kolovoza manja od 5,5 metara, te nije moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja. Saobraćaj reguliraju radnici sa priručnim sredstvima (zastavice - oznaka VIII-8 ili tablice - oznaka VIII-9). Ako ne postoji vizuelni kontakt između radnika koji reguliraju saobraćaj isti moraju biti opremljeni mobilnim sredstvima komuniciranja. Ovaj slučaj reguliranja saobraćaja u zoni izvođenja radova primjenjuje se u slučaju kada je prosječni godišnji dnevni saobraćaj manji od 7000 vozila na dan;

X-7

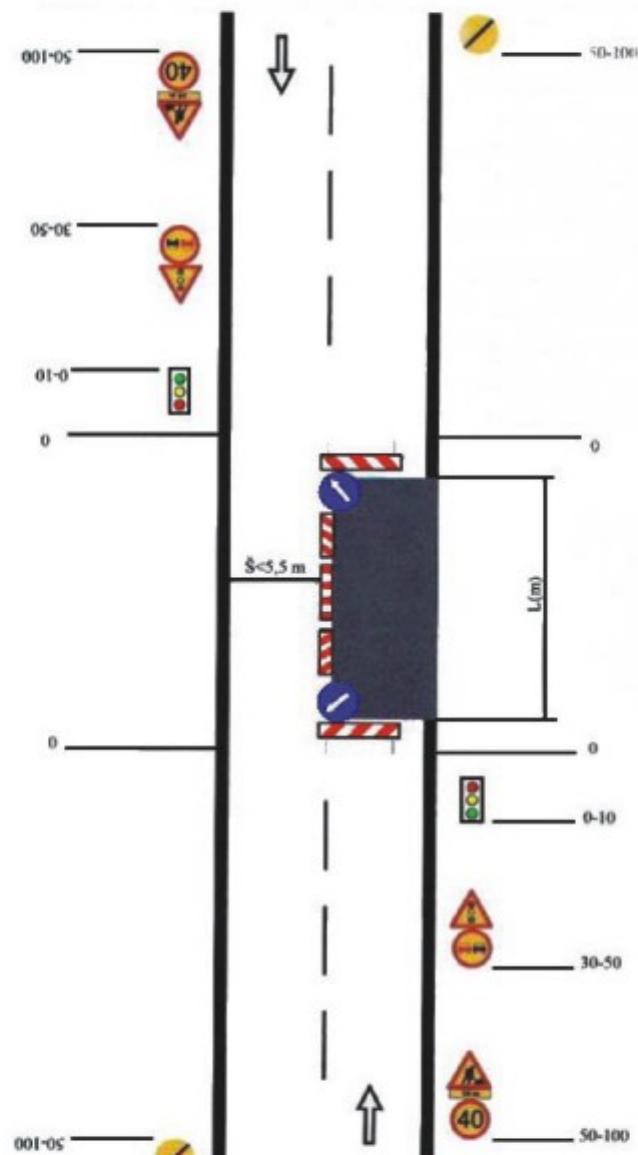
8) Radovi i prepreke na dvosmjernoj cesti izvan naselja, na širini jedne saobraćajne trake, pri čemu je slobodna površina kolovoza manja od 5,5 metara, te nije moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja. Saobraćaj reguliraju radnici sa priručnim sredstvima (zastavice - oznaka VIII-8 ili tablice - oznaka VIII-9). Ako ne postoji vizuelni kontakt između radnika koji reguliraju saobraćaj isti moraju biti opremljeni mobilnim sredstvima komuniciranja. Ovaj slučaj reguliranja saobraćaja u zoni izvođenja radova primjenjuje se u slučaju kada je prosječni godišnji dnevni saobraćaj manji od 7000 vozila na dan;

X-8

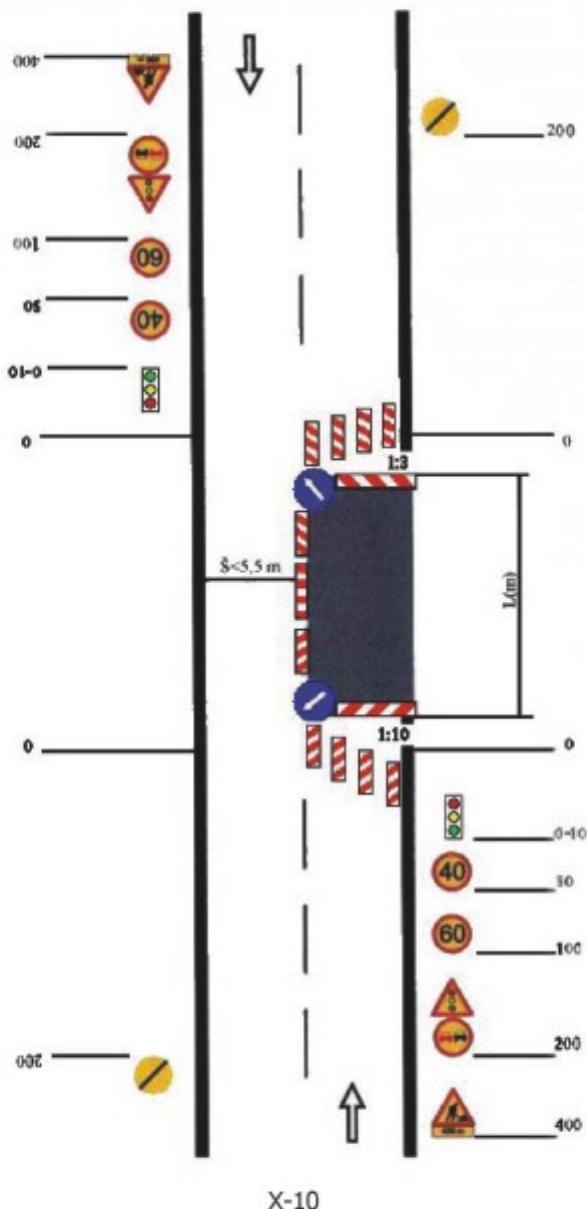
9) Radovi i prepreke na dvosmjernoj cesti u naselju, na širini jedne saobraćajne trake, pri čemu je slobodna površina kolovoza manja od 5,5 metara, te nije moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja. Saobraćaj se regulira pomoću svjetlosne saobraćajne signalizacije, pri čemu dužina trajanja ciklusa zavisi od dužine gardilišta i maksimalno dozvoljene brzine kretanja.

Ovaj slučaj reguliranja saobraćaja u zoni izvođenja radova primjenjuje se u slučaju kada ne postoji vizuelni kontakt između učesnika u saobraćaju ili kada je prosječni godišnji dnevni saobraćaj veći od 7000 vozila na dan;

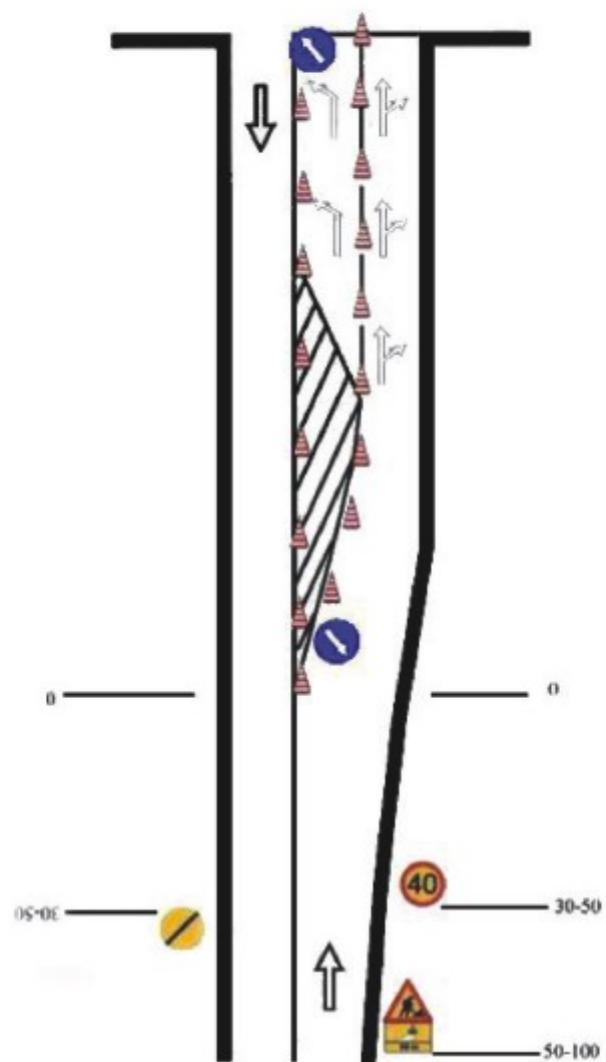
X-9

10) Radovi i prepreke na dvosmjernoj cesti izvan naselja, na širini jedne saobraćajne trake, pri čemu je slobodna površina kolovoza manja od 5,5 metara, te nije moguće odvijanje dvosmjernog saobraćaja. Saobraćaj se regulira pomoću svjetlosne saobraćajne signalizacije, pri čemu dužina trajanja ciklusa zavisi od dužine gradilišta i maksimalno dozvoljene brzine kretanja. Ovaj slučaj reguliranja saobraćaja u zoni izvođenja radova primjenjuje se u slučaju kada ne postoji vizuelni kontakt između učesnika u saobraćaju ili kada je prosječni godišnji dnevni saobraćaj veći od 7000 vozila na dan;

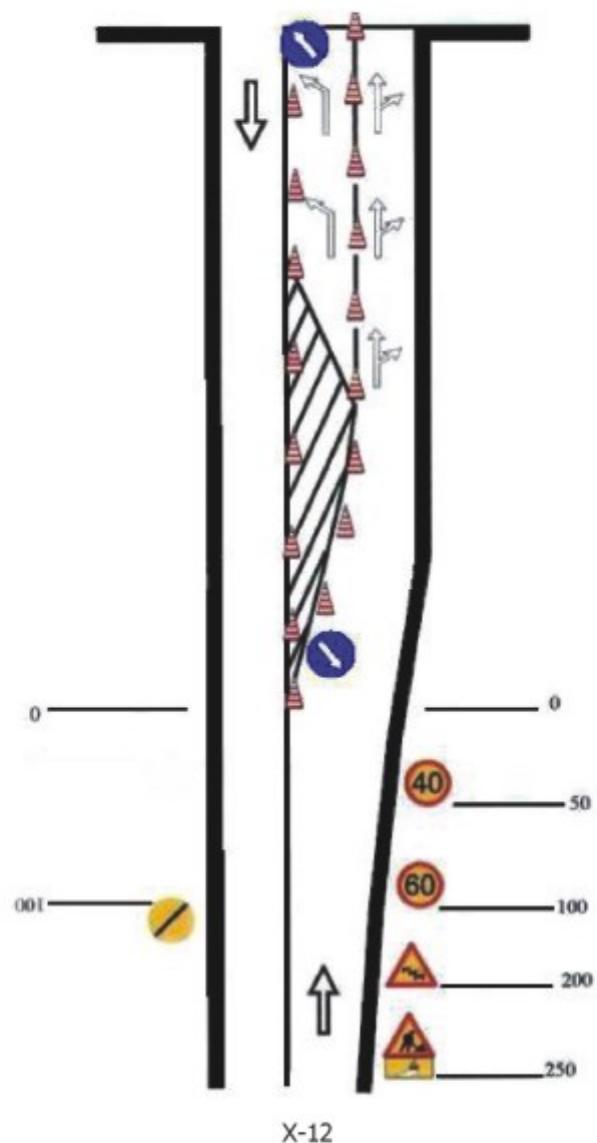
X-10

11) Radovi i prepreke na cesti sa dvosmjernom cestom u naselju, pri čemu se izvode radovi obnavljanja horizontalne signalizacije;

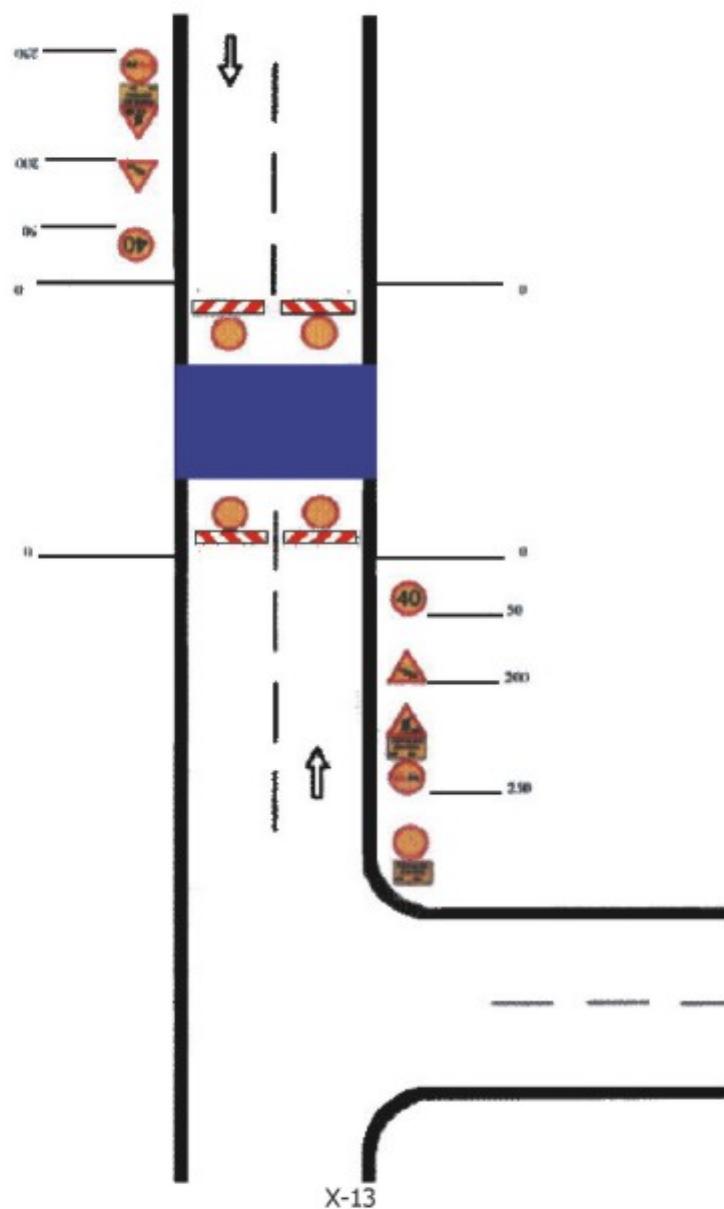
X-11

12) Radovi i prepreke na cesti sa dvosmjernom cestom izvan naselja, pri čemu se izvode radovi obnavljanja horizontalne signalizacije;

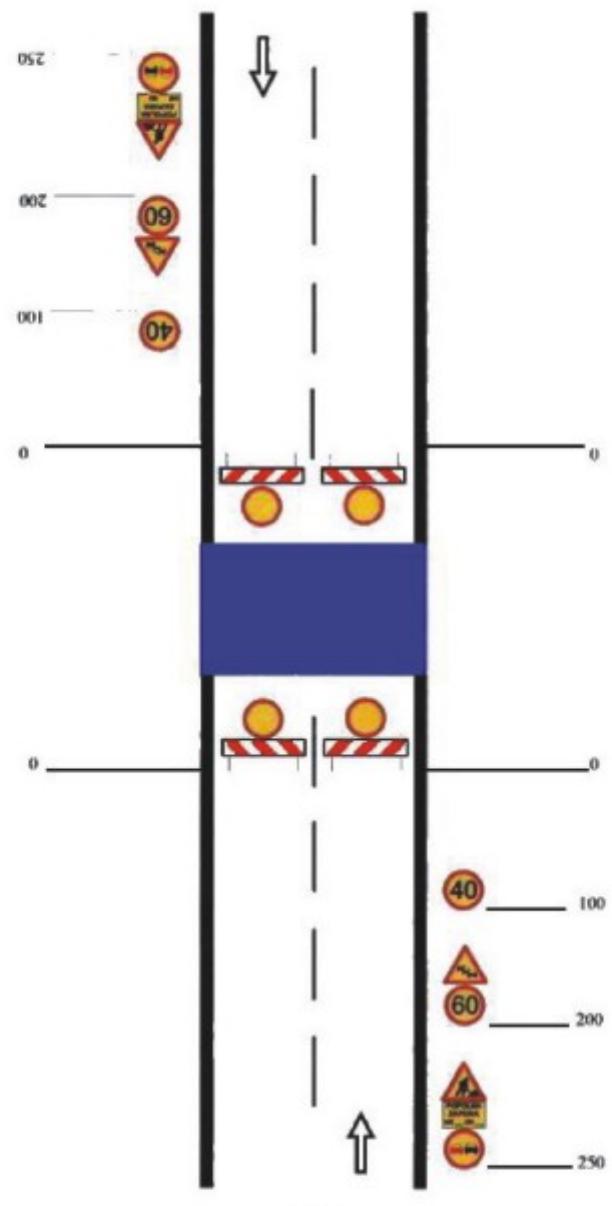

X-12

13) Radovi i prepreke na cesti sa dvosmjernom cestom u naselju bez obilaznice, pri čemu je saobraćaj obustavljen u oba smjera;

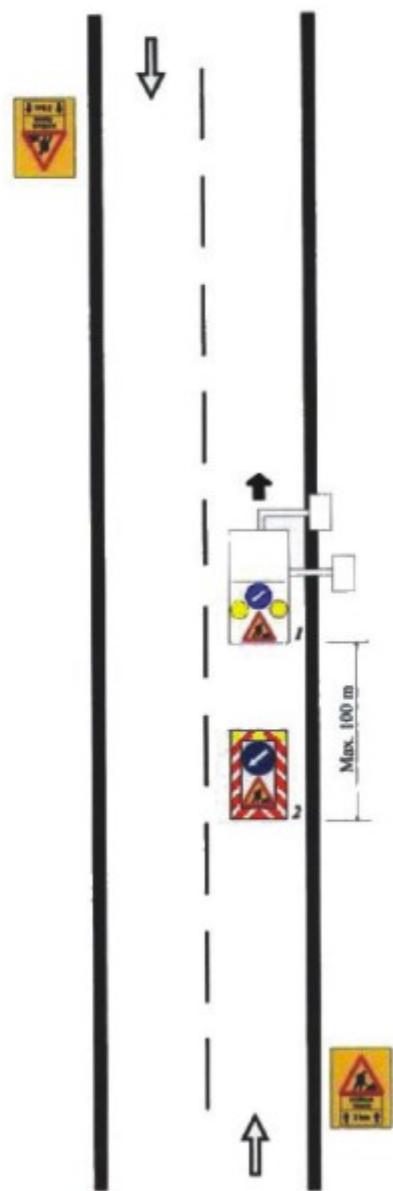

14) Radovi i prepreke na cesti sa dvosmjernom cestom izvan naselja bez obilaznice, pri čemu je saobraćaj obustavljen u oba smjera;

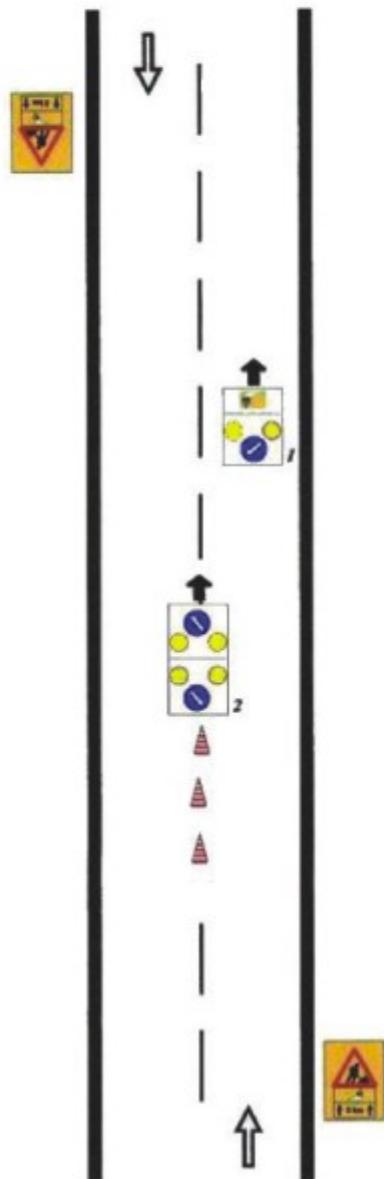
X-14

15) Radovi i prepreke na cesti sa dvosmjernom cesti u i izvan naselja, pri čemu se izvode radovi košenja trave ili sječe šiblja. Radnu mašinu za košenje trave i sječu šiblja mora pratiti lako teretno vozilo;

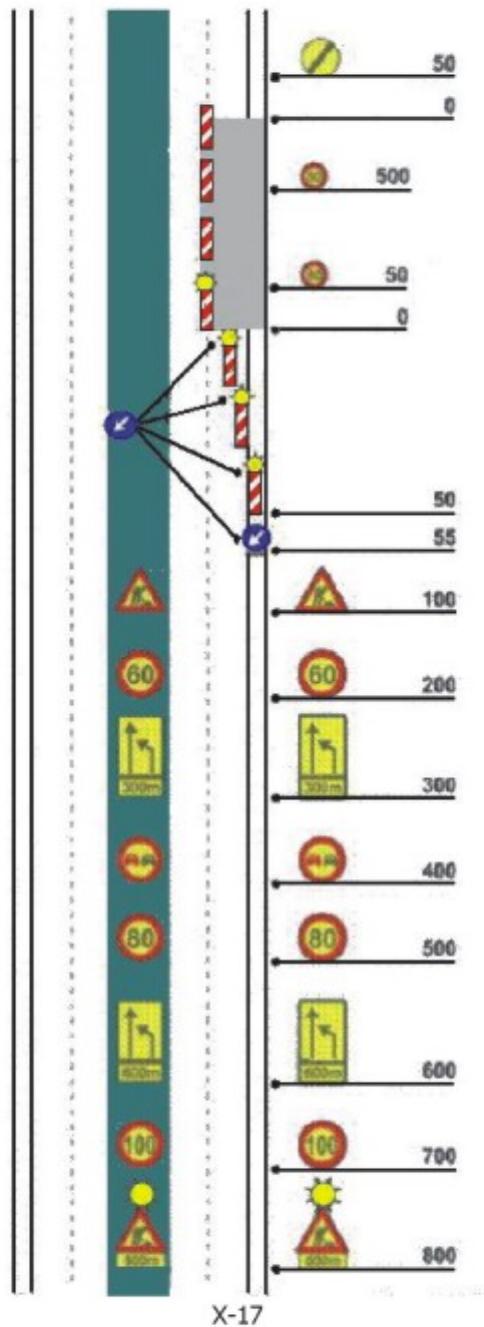
X-15

16) Radovi i prepreke na cesti sa dvosmjerom cestom u i izvan naselja, pri čemu se izvode radovi obnavljanja horizontalne signalizacije. Radnu mašinu za nanošenje horizontalne saobraćajne signalizacije mora pratiti lako teretno vozilo;

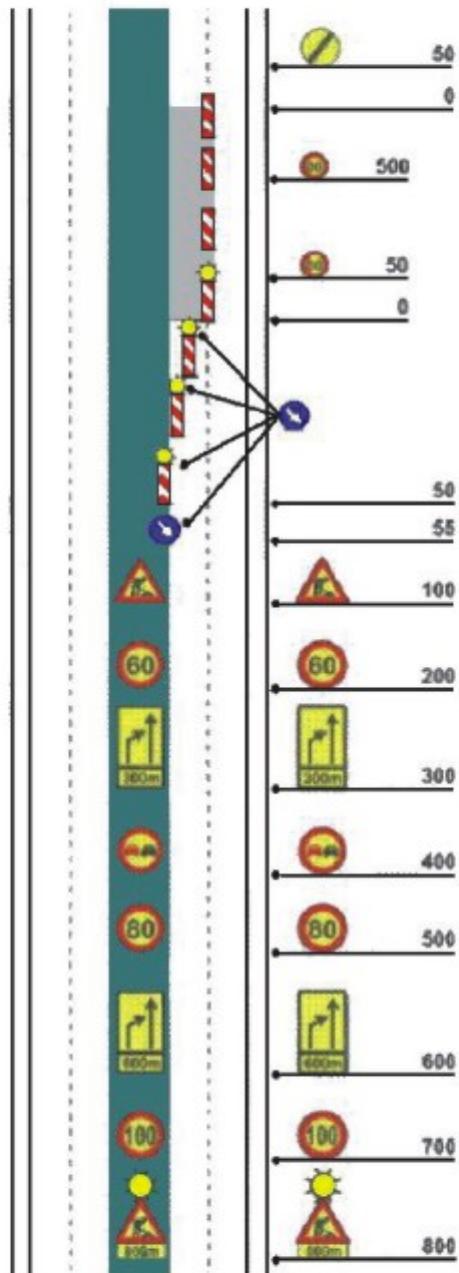
X-16

17) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na zaustavnoj i voznoj saobraćajnoj traci jedne kolovozne trake izvode radovi šireg obima (rehabilitiranje, rekonstruiranje, izgradnja) a koji traju minimalno jedan dan. U slučaju nepovoljnih geometrijskih karakteristika ceste moraju se koristiti znakovi sa strožijim režimom zabrana i ograničenja;

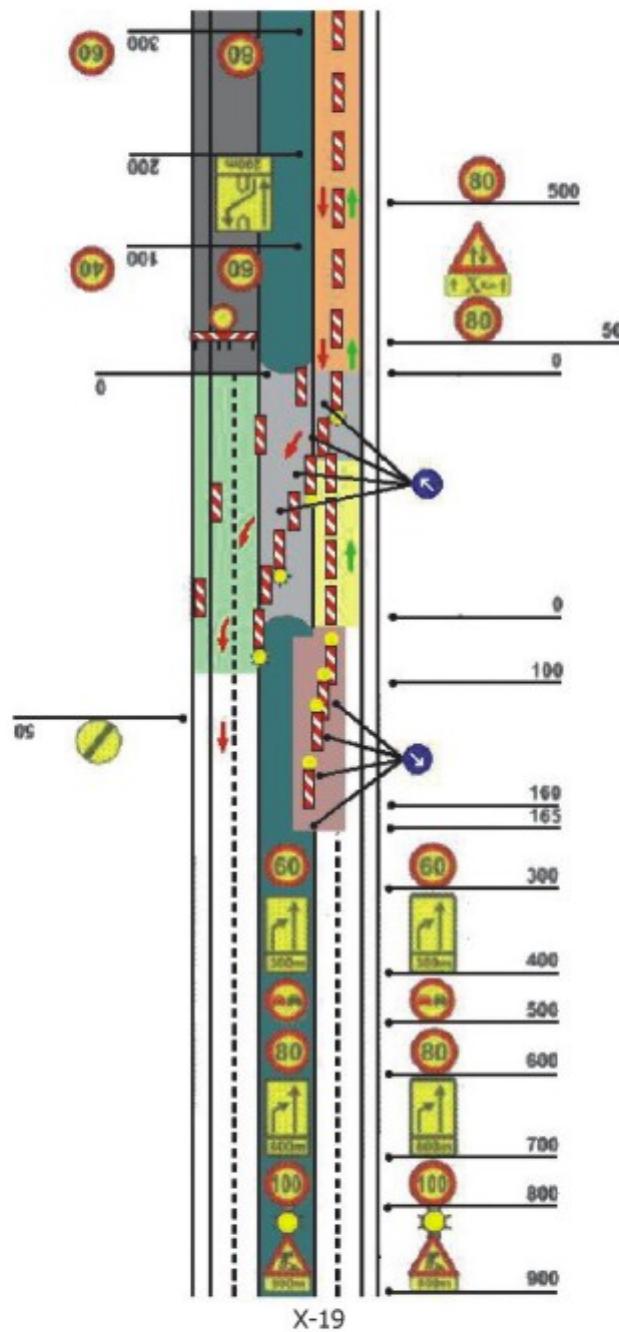
X-17

18) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na pretjecajnoj traci jedne kolovozne trake izvode radovi šireg obima (rehabilitiranje, rekonstruiranje, izgradnja) a koji traju minimalno jedan dan. U slučaju nepovoljnih geometrijskih karakteristika ceste moraju se koristiti znakovi sa strožijim režimom zabrana i ograničenja;

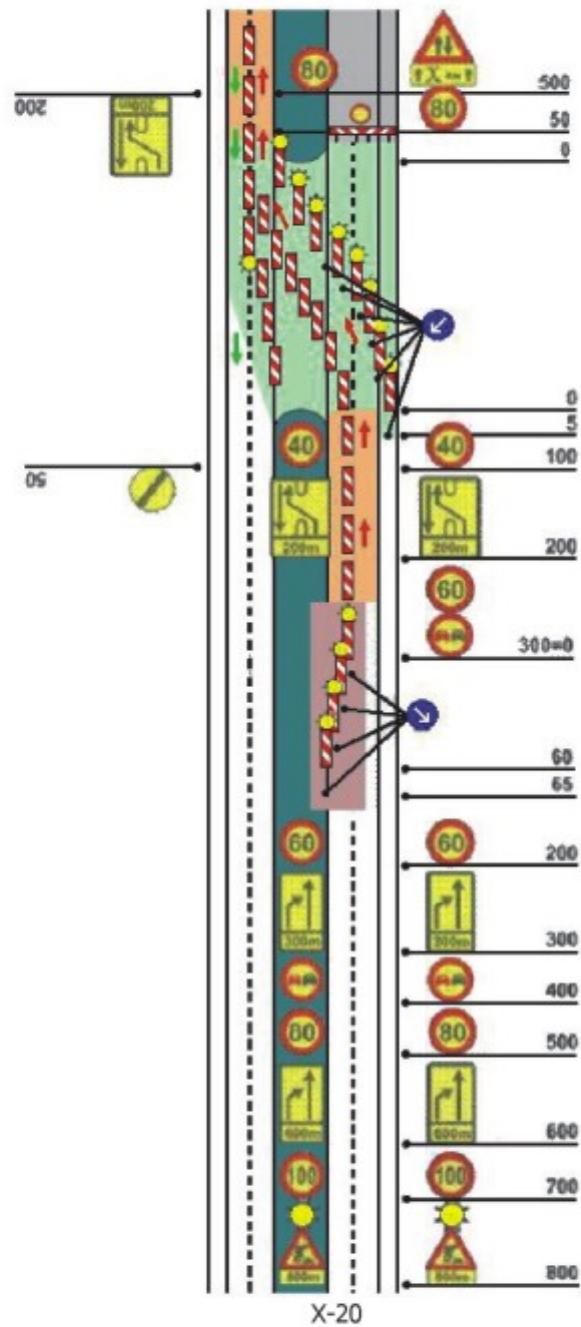
X-18

19) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na jednoj kolovoznoj traci izvode radovi šireg obima (rehabilitiranje, rekonstruiranje, izgradnja) a koji traju minimalno jedan dan. U slučaju nepovoljnih geometrijskih karakteristika ceste moraju se koristiti znakovi sa strožijim režimom zabrana i ograničenja;

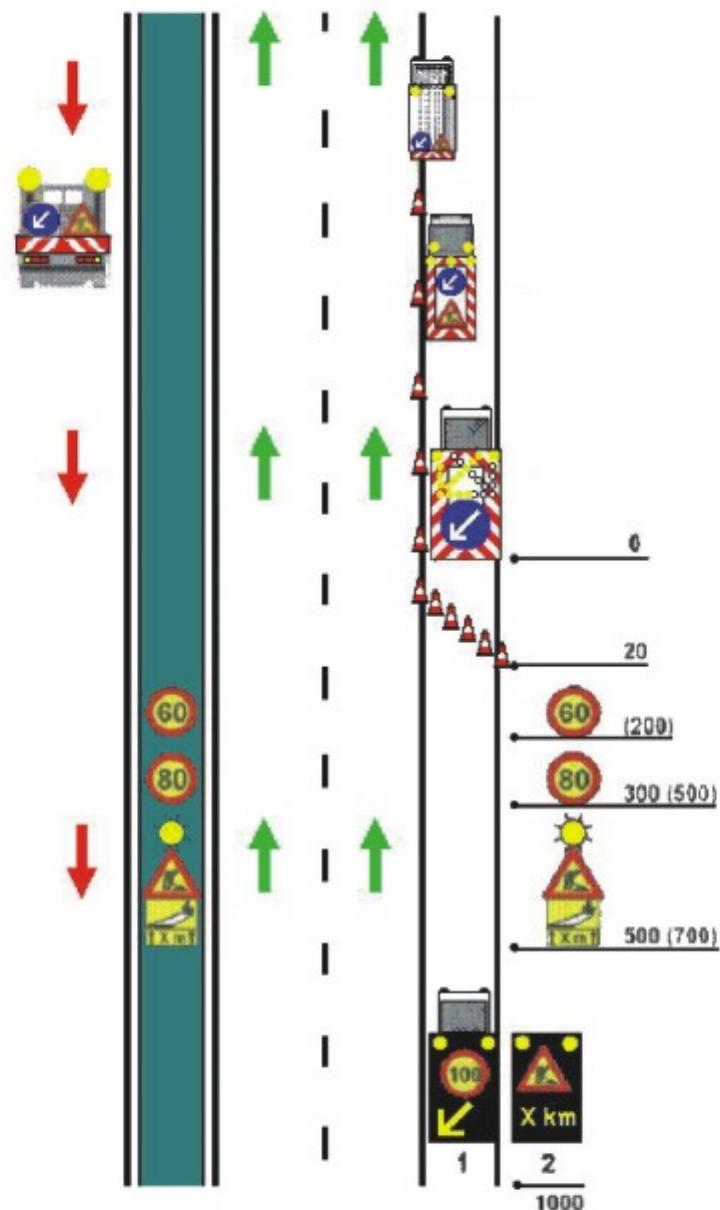

X-19

20) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na jednoj kolovoznoj traci izvode radovi šireg obima (rehabilitiranje, rekonstruiranje, izgradnja) a koji traju minimalno jedan dan. U slučaju nepovoljnih geometrijskih karakteristika ceste moraju se koristiti znakovi sa strožijim režimom zabrana i ograničenja;

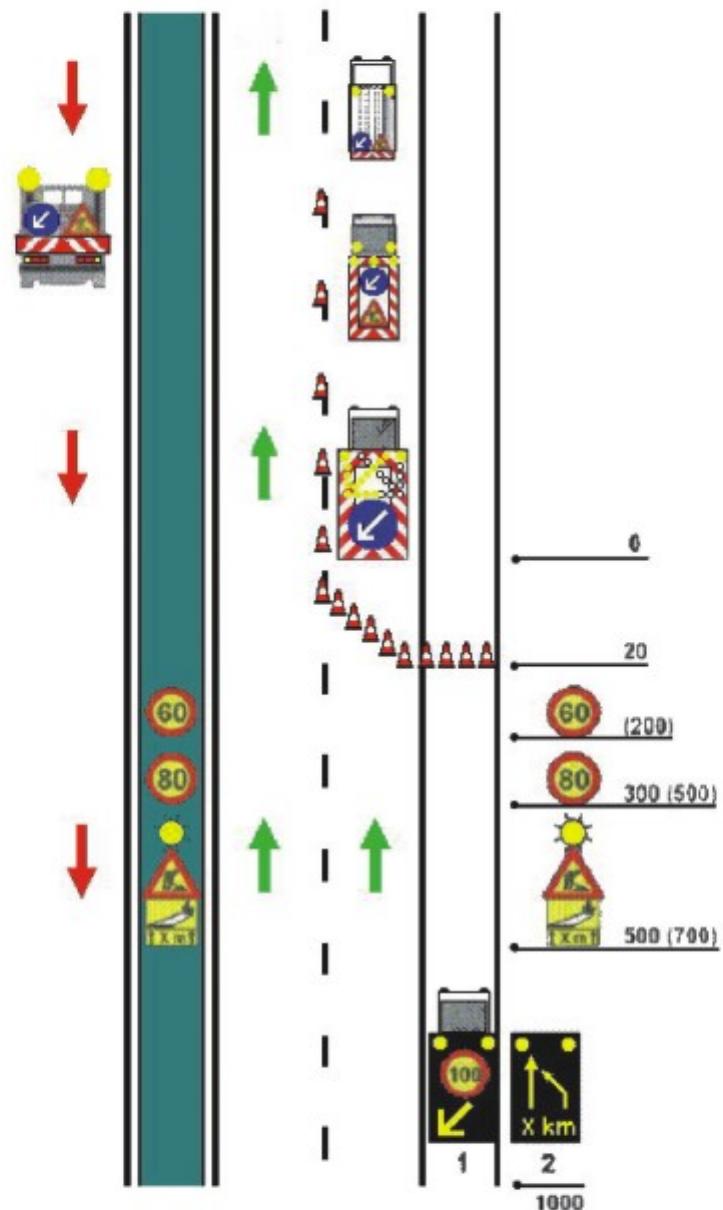

21) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na zaustavnoj saobraćajnoj traci izvode radovi (uzimanje uzorka, mjerjenje kolovoza, krpanje udarnih rupa, čišćenje, košenje trave, čišćenje snijega, pranje ograda i znakova, pobijanje odnosno popravljanje ograda, obnavljanje ivične i razdjelne linije);

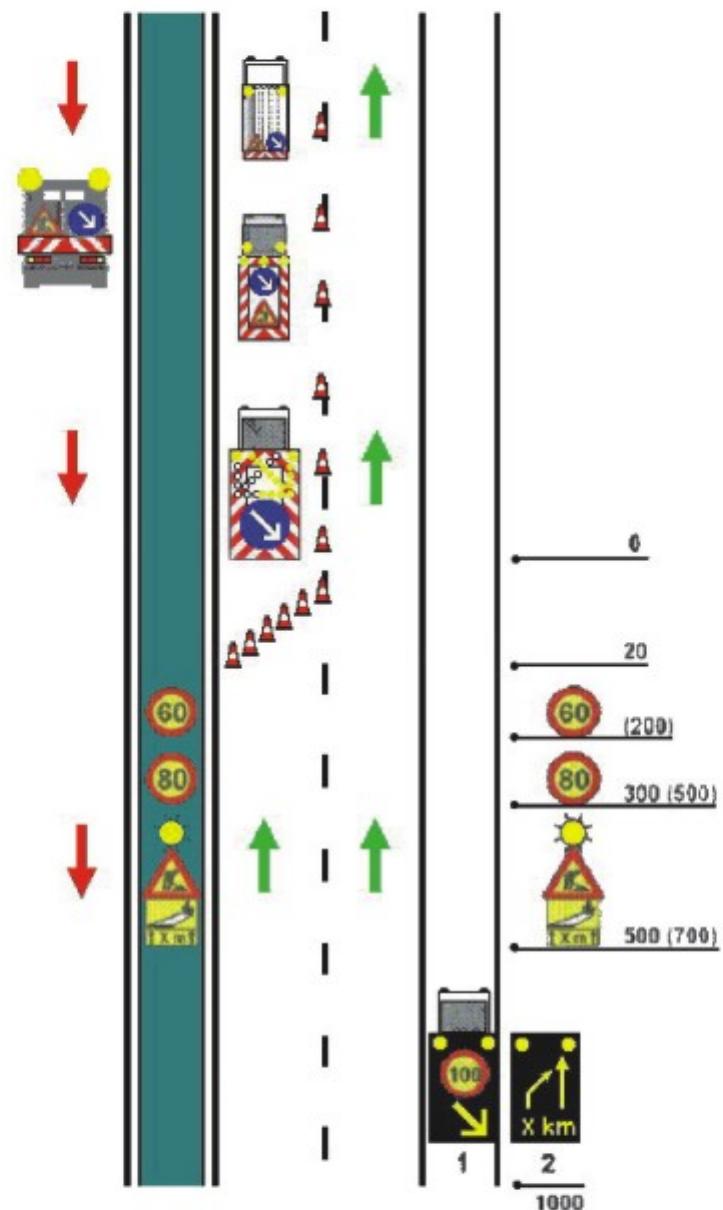
X-21

22) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na voznoj saobraćajnoj traci izvode radovi (uzimanje uzoraka, mjerjenje kolovoza, krpanje udarnih rupa, čišćenje, košenje trave, čišćenje snijega, pranje ograda i znakova, pobijanje odnosno popravljanje ograda, obnavljanje ivične i razdjelne linije);

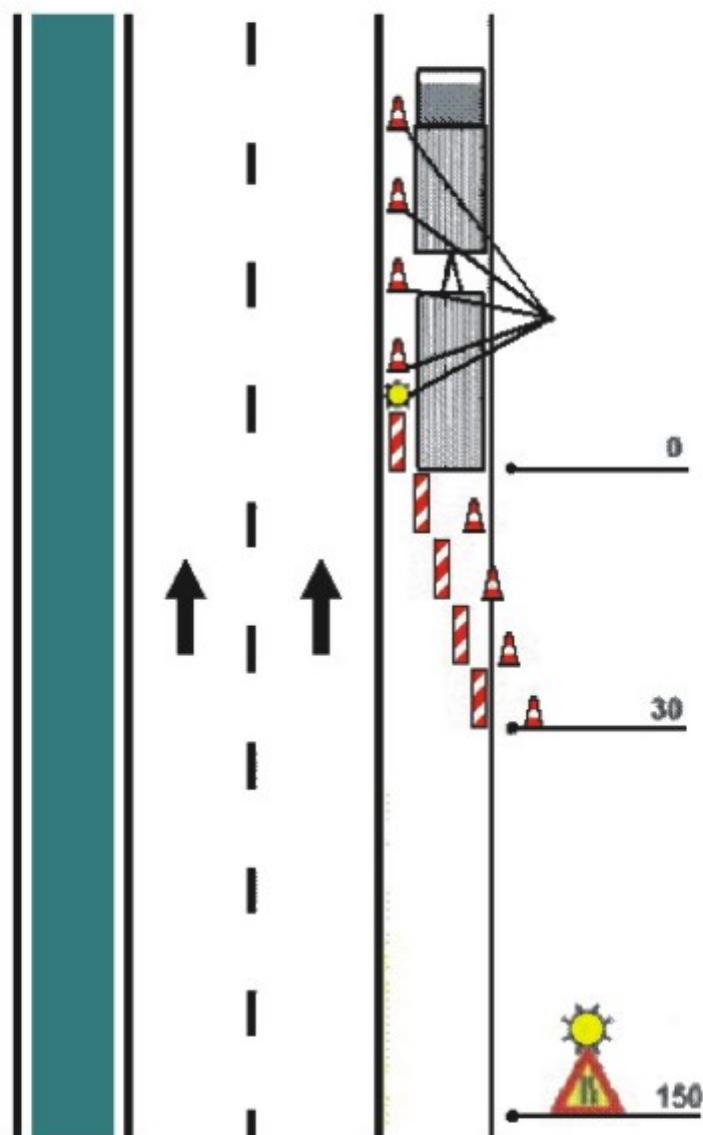
X-22

23) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na pretjecajnoj saobraćajnoj traci izvode radovi (uzimanje uzoraka, mjerjenje kolovoza, krpanje udarnih rupa, čišćenje, košenje trave, čišćenje snijega, pranje ograda i znakova, pobijanje odnosno popravljanje ograde, obnavljanje ivične i razdjelne linije);

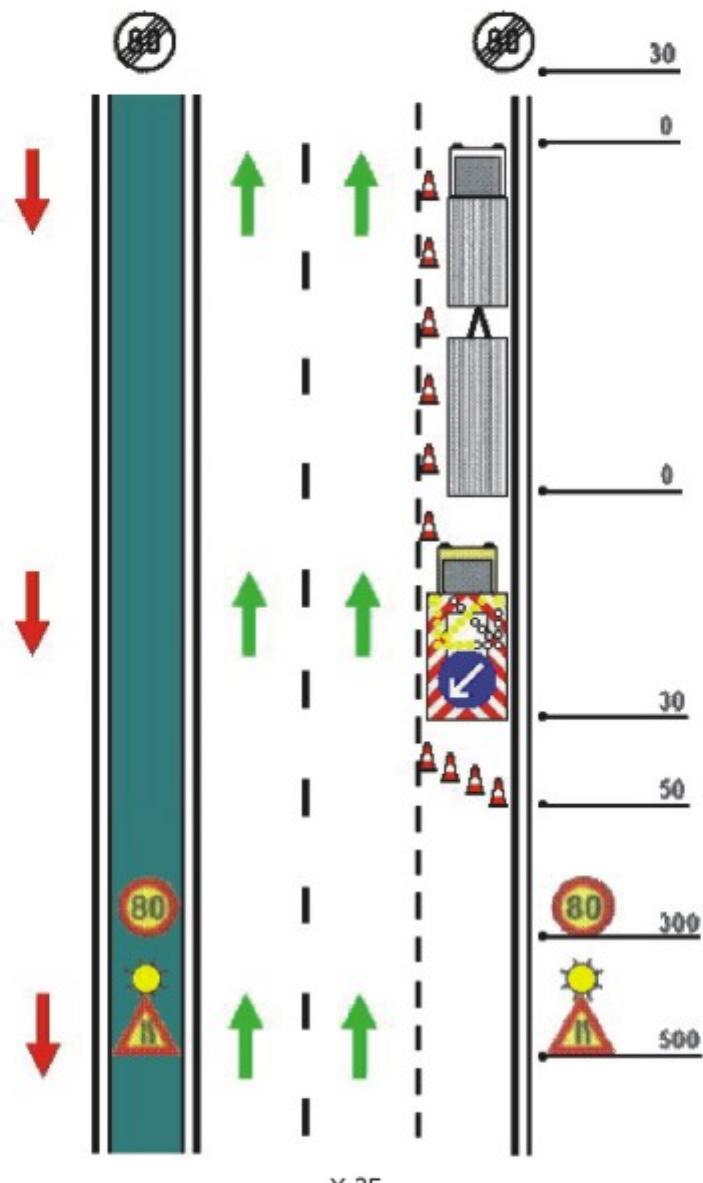
X-23

24) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na zaustavnoj saobraćajnoj traci zateklo vozilo (kvar, nesreća i sl.) koje se ne može ukloniti za vremenski period manji od 2 časa;

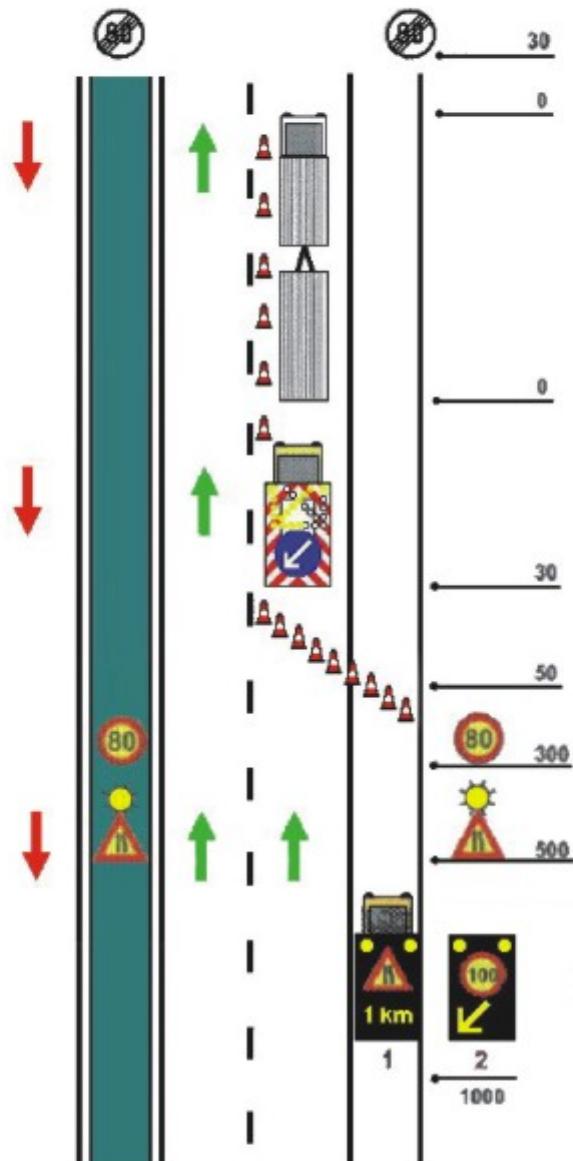

X-24

25) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na saobraćajnoj traci namijenjenoj sporim vozilima zateklo vozilo (kvar, nesreća i sl.) koje se ne može ukloniti za vremenski period manji od 2 časa;

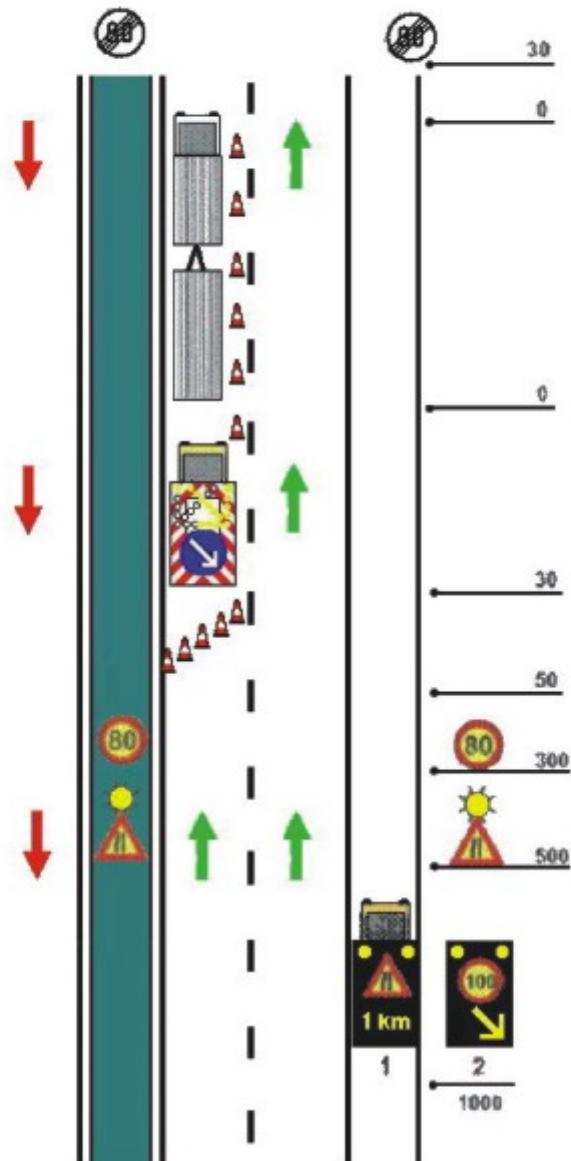

26) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na voznoj saobraćajnoj traci zateklo vozilo (kvar, nesreća i sl.) koje se ne može ukloniti za vremenski period manji od 2 časa

X-26

27) Radovi i prepreke na cesti sa razdvojenim kolovozom, pri čemu se na pretjecajnoj saobraćajnoj traci zateklo vozilo (kvar, nesreća i sl.) koje se ne može ukloniti za vremenski period manji od 2 časa;

X-27

Član 96.

(Obaveza dodatnog obilježavanja gradilišta)

Sva gradilišta, u noćnim uvjetima vožnje i u slučaju smanjene vidljivosti (magla, dim i slično), moraju biti dodatno obilježena svjetlima narančaste ili žute boje.

Član 97.

(Osnov za obilježavanje zona u kojima se izvode radovi)

Obilježavanje zona u kojima se izvode radovi u svakom pojedinom slučaju vrši se na osnovu izrađenog saobraćajnog projekta.

**DIO ČETVRTI . ZNACI KOJE UČESNICIMA U SAOBRAĆAJU NA CESTAMA
DAJU OVLAŠĆENE OSOBE**

Član 98.

(Značenje znakova koje učesnicima u saobraćaju daju ovlašćene osobe)

(1) Znaci koje ovlašćene osobe daju rukama i položajem tijela za učesnike u saobraćaju imaju slijedeća značenja:

1) ruka podignuta vertikalno sa otvorenom šakom znači obvezno zaustavljanje za sva vozila. Ako je taj znak dat na raskrsnici, znači zabranu prolaza za vozila, osim za ona vozila koja se, u momentu kada ovlašćena osoba podigne ruku, ne mogu na siguran način zaustaviti, a za pješake znači zabranu da pređu kolovoz. Ako je znak dat na otvorenoj cesti on ima navedeno značenje samo kada se ovlašćena osoba nalazi na kolovozu (XI-1);

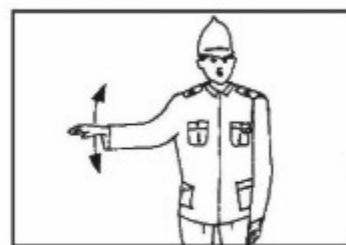
XI-1

2) ruka horizontalno predručena sa otvorenom šakom znači zabranu prolaza za sve učesnike u saobraćaju čiji smjer kretanja siječe smjer ispružene ruke (XI-2.);

XI-2

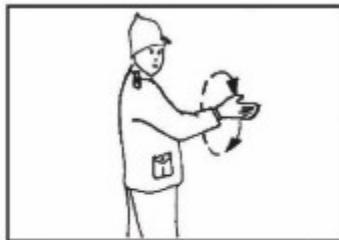
3) lagano mahanje horizontalno odručenom rukom gore-dole sa otvorenom šakom okrenutom nadole znači da vozač u čijem se smjeru daje taj znak treba smanjiti brzinu kretanja vozila (XI-3.);

XI-3

4) horizontalno predručena ruka sa otvorenom šakom i kružno kretanje podlaktice i šake od desna u lijevo znači da vozač u čijem se smjeru daje ovaj znak treba da ubrza kretanje vozila

(XI-4);

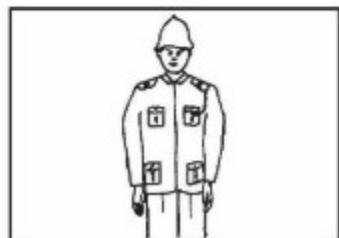
XI-4

5) horizontalno odručena ruka sa dlanom otvorene šake usmjjerene prema određenom vozilu znači da je vozač tog vozila obavezan da zaustavi vozilo kojim upravlja (XI-5);

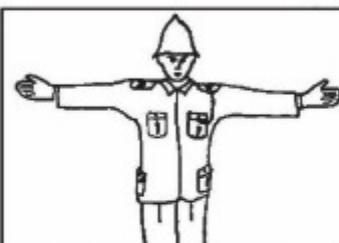

XI-5

6) tijelo u normalno stojećem stavu ili tijelo u istom stavu sa rukama horizontalno odručenim obilježava da se vozila koja dolaze iz pravca u kome su okrenuta leđa, odnosno prsa ovlašćene osobe moraju zaustaviti, a da vozila koja dolaze sa bočnih strana te osobe imaju pravo prolaza (XI-6 i XI-7);

XI-6

XI-7

Kada je saobraćaj zaustavljen znacima kojima se naređuje zaustavljanje vozila pojedinim učesnicima u saobraćaju, ovlašćena osoba može dati znak da ubrzaju kretanje svog vozila, ako to osigurava brže odvijanje saobraćaja.

Znake kojima se naređuje smanjenje brzine kretanja, ubrzanje kretanja i zaustavljanje određenog vozila, ovlašćene osobe mogu davati i iz vozila.

Član 99.

(Pravilo za reguliranje saobraćaja na raskrsnici od strane ovlašćene osobe)

- (1) Ako ovlašćena osoba regulira saobraćaj na raskrsnici, znake kojima se naređuje zaustavljanje svih vozila i zabrana prolaza za određene učesnike u saobraćaju, može davati samo ako se nalazi u središtu raskrsnice.
- (2) Ako se na jednoj raskrsnici nalaze više ovlašćenih osoba koja pomažu u reguliranju saobraćaja, znaci koje daju te osobe moraju biti uskladjeni sa znacima koje daje ovlašćena osoba koja se nalazi u središtu raskrsnice.
- (3) Izuzetno od stava 1) ovog člana, ako bi se time efikasnije regulirao saobraćaj, znake iz člana 98, stav 1, tačka 1, 2. i 6. ovog Pravilnika može davati i ovlašćena osoba koja se nalazi na kolovozu raskrsnice, pod uvjetom da se ta osoba može lako uočiti od strane svih učesnika u saobraćaju kojima su znaci namjenjeni.
- (4) Ako se na raskrsnici nalazi više ovlašćenih osoba, znaci koje daju te osobe moraju biti međusobno usaglašeni.

Član 100.

(Upotreba tablice u svrhu reguliranja saobraćaja)

- (1) Za davanje znakova kojima se naređuje zaustavljanje, zabrana prolaza i smanjenje i ubrzanje kretanja vozila, ovlašćena osoba može upotrebljavati tablicu.
- (2) Tablica za reguliranje saobraćaja ima oblik kruga prečnika najmanje 12 cm. Osnova tablice je bijele boje sa crvenom ivicom širine najmanje 2 cm.
- (3) Tablica za reguliranje saobraćaja mora biti prevučena retroreflektirajućom materijom, a može biti podešena i tako da se može osvjetliti vlastitim izvorom svjetlosti.

Član 101

(Uređaji za davanje zvučnih znakova)

- (1) Zvučni znaci daju se posebnim uređajem za davanje zvučnih znakova na motornom vozilu ili pištaljkom.
- (2) Zvučni znak koji se daje posebnim uređajem na motornom vozilu sastoji se od niza tonova raznih visina, tako da ti tonovi formiraju zavijajući zvuk.

Član 102.

(Upotreba zvučnih znakova)

- (1) Zvučni znaci koji se daju posebnim uređajem za davanje zvučnih znakova na motornom vozilu upotrebljavaju se samo u kombiniranju sa svjetlosnim znacima i imaju značenje odgovarajućeg svjetlosnog znaka koji se daje.
- (2) Zvučni znaci pištaljkom primjenjuju se samo kombiniranjem sa znacima koji se daju rukama i to samo kad se ovlašćena osoba nalazi izvan vozila.

Član 103.

(Upotreba pištaljke)

- (1) Zvučni znaci koji se daju pištaljkom imaju slijedeća značenja:
 - 1) jedan zvižduk znači poziv učesnicima u saobraćaju koji ga čuju da obrate pažnju na ovlašćenu osobu koja će pomoći odgovarajućeg znaka izraziti određeni zahtjev;
 - 2) više uzastopnih zvižduka znači da je neki od učesnika u saobraćaju postupio protivno

zahtjevu izraženom pomoću datog znaka, pravilima saobraćaja ili postavljenim saobraćajnim znacima.

(2) Znak iz tačke 1. stav (1) ovog člana daje se samo pri reguliranju saobraćaja na raskrsnicama.

(3) Ako se znak sastoji od više uzastopnih zvižduka, svi učesnici u saobraćaju koji čuju ovakav zvuk dužni su da se osmatranjem ovlašćene osobe obavijeste da li se taj zvuk odnosi na njih. Uporedno sa davanjem tog znaka, ovlašćena osoba je dužna da pokaže na kog se učesnika u saobraćaju dati znak odnosi i šta je on dužan učiniti.

Član 104.

(Svjetlosni znaci)

(1) U vršenju kontrole i reguliranja saobraćaja, ovlašćene osobe mogu da daju i svjetlosne znake.

(2) Svjetlosni znaci daju se posebnim uređajima za davanje svjetlosnih znakova na motornom vozilu ili sredstvima koja se ručno koriste (baterijska lampa i sl.)

Član 105.

(Značenje svjetlosnih znakova)

(1) Svjetlosni znaci koji se daju posebnim uređajima za davanje svjetlosnih znakova na motornom vozilu imaju slijedeća značenja:

1) dva trepčuća svjetla, od kojih je plave boje na desnoj a crvene boje na lijevoj strani vozila, kad se naizmjenično pale na posebnim motornim vozilima iz člana 125. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama BiH znače obavezu za vozača koji susretne ta motorna vozila ili vozila koja su pod pratinjom, ili koga sustignu ta vozila, da se zaustavi, da se strogo pridržava naredbi koje mu daju osobe iz pratrje, a da kretanje nastavi tek pošto sva vozila pod pratinjom prođu, da ustupi prvenstvo prolaza tim vozilima i da ih ne pretječe, kao i obavezu za pješake da se, radi propuštanja tih motornih vozila, sklone sa kolovoza,

2) dva trepčuća svjetla ili rotaciona svjetla plave boje na vozilu iz člana 126. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama BiH znače obavezu za vozača da obrati pažnju i na vozila kojima se osigurava prolaz, da ih propusti i, po potrebi, da zaustavi svoje vozilo dok ta vozila prođu, a za pješake obavezu da se sklone sa kolovoza dok ta vozila ili kolona vozila ne prođu,

3) jedno trepčuće ili rotaciono svjetlo plave boje na vozilu sa pravom prvenstva prolaza obilježava obavezu za vozača koji vidi to svjetlo, osim za vozača vozila pod pratinjom, da ustupi prvenstvo prolaza vozilu sa kog se taj znak daje i da po potrebi, zaustavi svoje vozilo dok to vozilo ne prođe, a za pješake obavezu da se, radi propuštanja tog vozila, sklone sa kolovoza i

4) svjetlosni znak «STOP-Policija» koji se nalazi na vozilu tijela unutrašnjih poslova obilježava obavezu za vozača vozila, koje se nalazi neposredno iza vozila koje daje svjetlosni znak, da zaustavi svoje vozilo.

(2) Svjetlosni znaci iz stava (1) tačke 1. do 3. ovog člana postavljaju se tako da su vidljivi za učesnike u saobraćaju kojima su oni namjenjeni.

(3) Svjetlosni znak iz stava (1) tačke 3. ovog člana, kad se daje na vozilu koje стоји na kolovozu, znači obavezu za vozače da smanje brzinu kretanja svog vozila, a po potrebi da ga zaustave i postupaju po naredbama ovlašćene osobe.

(4) Svjetlosni znak «STOP-Policija» nalazi se na zadnjoj lijevoj strani vozila, na tabli crvene boje, čije su dimenzije 35 x 15 cm.

Član 106.

(Upotreba i značenje crvenog svjetla)

Svjetlosni znak koji se daje sredstvima koja se ručno koriste je postojano crveno svjetlo, kojim ovlašćena osoba maše uspravno na uzdužnu osu ceste. Taj znak znači obavezu za vozača da zaustavi vozilo koje se kreće na dijelu ceste gdje se taj svjetlosni znak daje.

(Prijelazne odredbe)

- (1) Saobraćajni znakovi na cestama koji nisu u skladu sa ovim Pravilnikom u pogledu boje osnove znaka, a zateknu se na cestama na dan njegovog donošenja, moraju se zamijeniti, odnosno, uskladiti u roku od pet godina od dana stupanja ovog Pravilnika na snagu.
- (2) Saobraćajni znakovi na cestama koji nisu u skladu sa ovim Pravilnikom u drugom smislu izuzev boje osnove znaka, a zateknu se na cestama na dan njegovog donošenja, moraju se zamijeniti, odnosno, uskladiti u roku od tri godine od dana stupanja ovog Pravilnika na snagu.
- (3) Saobraćajni znakovi koji nisu predviđeni ovim Pravilnikom, a zateknu se na cestama na dan njegovog donošenja, moraju se ukloniti do 31. decembra 2007. godine.

Član 108.

(Provodenje Pravilnika)

Saobraćajni znakovi se proizvode, postavljaju i održavaju u skladu sa ovim Pravilnikom, Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama Bosne i Hercegovine, zakonima o javnim cestama, pravilnicima o održavanju i zaštiti javnih cesta i standardima za provođenje ovog Pravilnika i njegovih pojedinih dijelova, koje donose nadležna ministarstva za saobraćaj na državnom ili entitetskom nivou.

Član 109.

(Prestanak primjene propisa)

Na dan donošenja ovog Pravilnika prestaju važiti svi pravilnici o saobraćajnim znakovima i signalizaciji na cestama, načinu obilježavanja radova i prepreka na cesti i znakovima koje učesnicima u saobraćaju daju ovlašćene ososbe u BiH.

Član 110.

(Objava i stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a objavljuje se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 01-02-2-328-15/07
8. februara 2007. godine
Sarajevo

Ministar
dr. **Branko Dokić**, s. r.
